

VIENYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 13.

Plymouth, Pa., d. 28 Kovo (March) 1900 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XV.

Rasiant apie permainingą adresu butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinčių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta.

THE WEEKLY
"Vienybė Lietuvniku"

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE \$0.25
ONE INCH ONCE \$1.00
ONE INCH. ONE YEAR \$10.00

all communications must be addressed

J.J. Paukštis & Co. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of "Vienybė Lietuvniku" executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

JOB PRINTING in all modern languages.

"Vienybė Lietuvniku"

Isšeina kožną Seredą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
I UZMARE..... \$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiem raidėm 25c
Už colį vieną sykį garsinant 010c
Pajieszkojimai: už vieną sykį 50c
Du sykius garsinant 75c
Tris sykius [už vieną dolerį] 100c

Pinigai kitaip nesiunčia, kaip tik per MONEY ORDER, POSTAL NOTE" arba registravotose gromatose, ant sizio antraszo:

J.J. Paukštis & Co.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.
„Vienybės Lietuvniku“
224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.
Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugysčių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kialiū geriausiu ir greičiausiu laivu *

Siunčia piningus į visas vietas švieto dalis greitai ir pigiai. Norintis kad jo piningai siunčiami į tėvynę nepažutų ir kūr greičiausiai nueitų tegul kreipiasi pas mumis

PO TOKIU ADRESU

J.J. Paukštis & Co.
(P. O. Box 1018) 224 East Main str. PLYMOUTH, PA.

Lietuvizskas ir Lenkizskas **Kromas** visokių šviežių tavo rū. Taipogi pardūda szipkortes į visas dalis švieto, ant greičiausių ir druciausių laivų. Iszmaino visokius piningus, o ir nusiunčia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
NANTICOKE, PA.

FRANK KOONS

Hotelis ir Restauracija

38 E. Market str.
Wilkes Barre, Pa.

{ Prieszais dypą }
{ L. V. gelžkelio }

Keleiviams geriause nakvyne.

PRZESZLO 25 LAT
uzyjaja wszystkie narody swiata
na
REUMATYZM.
NEURALGIE i podobne choroby,
wyrabiany na podstawie scislych
NIEMIECKICH
PRAW MEDYCZNYCH,
slawny DR. RICHTERA
„KOTWICZNY”
PAIN EXPELLER.
NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdziwy tyko ma „KOTWICE” za markę ochronną
F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.
31 MEDALI ZŁOTYCH i innych
13 slii. Wiasne f ibryki 27k'a.
25 ct. 150 ct. Uznaje go i poleca:
Wieloletni lekarze, wias i lele skia-
low rte znvch duchowni i inne
znakomite osoby. Blizsze szze-
cjalny u F. A. Richtera & Co.
215 Pearl St., N. Y.

DR. RICHTERA
KOTWICZNY STOMAKAL najlepszym środkiem na kolki niestrawność, choroby żołądka.

Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulycių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
a idarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Mėsinyczia
Adomo Adžgaucko,

Uzlaiko kasdien šviežią mėsa, kiaulieną, versziena, jautieną, avincziena, kumpiai švieži rukiyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

Teiposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p gesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas **Ad. Adžgaucka**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

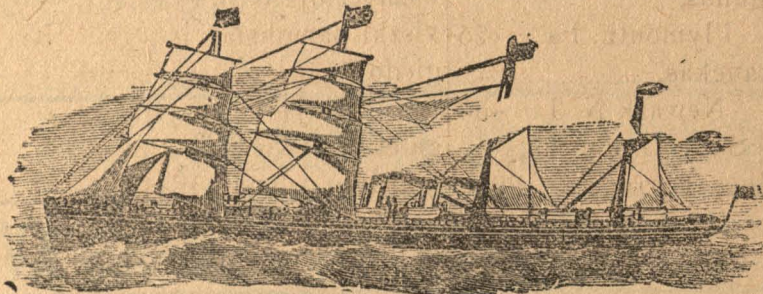
Max Kobre

Successor to

KOBRE & HERSCHMANN

Litewski i Polski **BANK**

40 Canal Str., -142 Division Str., New York

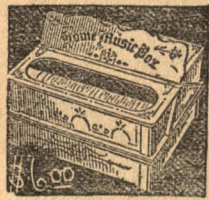

Frieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visu greicioiausiu laivu už pigiausia prekę. Esu užvirtintu agentu ant liniju North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigūs, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dieny. Musų kantorėje galite susiszekėti lietuviszkai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tikietus ant visu geležinkeliu Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSŲ EUROPOJE YRA TOKI

31 Admiralitatstrasse Hamburg. 46 Heerdenthorsteinweg Bremen.
20 Maaskade Rotterdam.

LINKSWAM NAME MUZIKA VIS YRA

Į \$500 PIANO ARBA \$250 VARGONUS dangelis žmonių legal nusipirkti nei moka ant jų grajyti. Home Music Box užima jų vietą ir dėlei pigumo gali ir vargingiausias mogus nusipirkti. Grajija taja muzka net sunkiausias kompozicijas. Kompozicijos yra isdirbtos ant plieniniu voleliu, kurie turi plininius dantis. o ne kokius popierinius arba kitokius. Turi meilu balą ir nudada kaip

vargai. Grajija visas dainas, kurios palinksmina senus ir serganczius Boviji visą draugystę gražiausiais valcuis, polkomis, kadriliais ir t. t. Pagelbsti dain vinnu visu popularizzkų dainu. Linksma bova vaikams. Ji grajija per 1000 visokiu kompoziciju. Yra tai apdyvytinis iszradimas Tukstanczius paliudijimū turime nū užganedintu perkėju. „Teip daug visai nesitukėjome“ sako jie. Tai yra tikrai pigi muzika. Su visku sveria 16 svaru. KASZTUOJA TIKTAI \$6.00 gražioje skrynutėje su kompozicijoms Nusisusim jums gaud \$3.00 per Expressą. Agentai gerai užpelno. Greitai parsidūda. Atsiuskite už 2 ct. markę dėl katalogo ir tt.

STANDARD Mfg. Co., 45 Vesey St., New York; P. O. Box 2853. dept. 64

SEND NO MONEY

WITH YOUR ORDER, out this ad. and send to us, and we will send you our **GRADE DROP CABINET BURDICK SEWING MACHINE** by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot and if found perfectly satisfactory, exactly as represented, equal to machines others sell as high as \$60.00, and **THE GREATEST BARGAIN YOU EVER HEARD OF, pay Special Offer Price \$15.50** your freight agent our and freight charges. Machine weighs 120 pounds and the freight will average 70 cents for each 500 miles. **GIVE IT THREE MONTHS' TRIAL** in your own home, and we will return you \$15.00 any day you are not satisfied. We sell different makes and grades of Sewing Machines at \$3.50, \$10.00, \$11.00, \$13.00 and up, all fully described in our Free Sewing Machine Catalogue, but \$15.50 for this **DROP DESK CABINET BURDICK** is the greatest value ever offered by any house.

BEWARE OF IMITATIONS by unknown concerns who copy our advertisements, offering unknown machines under various names, with various imitations. Write some friend in Chicago and learn who are reliable and who are not. has every **MODERN IMPROVEMENT**.

THE BURDICK EVERY GOOD POINT OF EVERY HIGH GRADE MACHINE MADE, WITH THE DEFECTS OF NONE. Made by the best makers in America. From the best material money can buy.

\$15.50 and then if convinced that you are saving \$25.00 to \$40.00, pay your freight agent the \$15.50. **WE TO RETURN YOUR \$15.50** if at any time within three months you say you are not satisfied. **ORDER TO-DAY DON'T DELAY.** (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.)

Address, **SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago, Ill.**

Skaityk su atyda!

Firmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Su-vienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geiausė ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynu javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geiaant truputu užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytu kvarbu nė prozky.

Todėlgi perkantieje ir parlavėjai (karcziamnikai) visuos reikalaukite Lietuviszko

laus: — visada jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

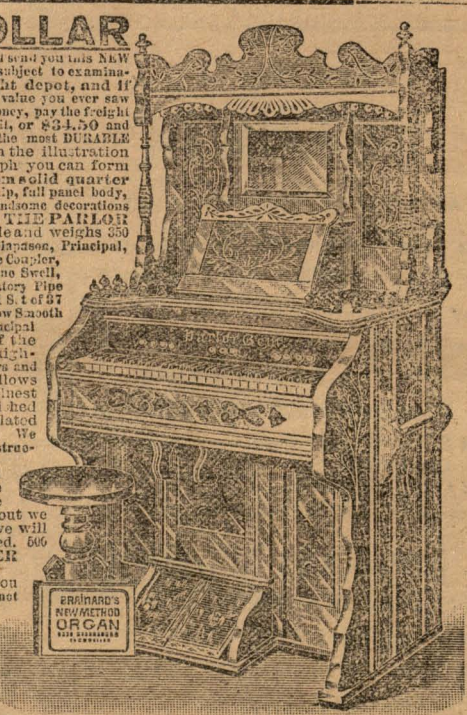
POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

SEND US ONE DOLLAR

Put this ad. out and send to us with a \$1.00, and we will send you this **NEW IMPROVED PARLOR GEM ORGAN**, by freight C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot, and if you find it exactly as represented, the greatest value you ever saw and far better than organs advertised by others at more money, pay the freight agent **OUR PRICE \$35.50**, less the \$1.00 deposit, or \$34.50 and freight charges. **THE PARLOR GEM** is one of the most **DURABLE AND SWEETEST TONED** instruments ever made. From the illustration shown, which is engraved direct from a photograph you can form some idea of its beautiful appearance. Made from solid quarter sawed oak or walnut as desired, perforated key top, full panel body, beautiful marquetry design panels and many other handsome decorations and ornaments, making it the **VERY LATEST STYLE. THE PARLOR GEM** is 6 feet high, 42 inches long, 23 inches wide and weighs 350 pounds. Contains 5 octaves, 11 stops, as follows: **Blarason, Principal, Ballad, Melodia, Celeste, Tremolo, Bass Coupler, Tremolo Coupler, Blarason Forte and Vox Humana, 2 Octave Coupler, 1 Flute Swell, 1 Grand Organ Swell, 4 Sets of Orchestral Toned Resonatory Pipe Quality Reeds, 1 Set of 37 Pure Sweet Melodia Reeds, 1 Set of 37 Charvingly Brilliant Celeste Reeds, 1 Set of 24 Rich Mellow Smooth Diapason Reeds, 1 Set of Pleasant Soft Melodious Principal Reeds. THE PARLOR GEM action consists of the celebrated **Wool Reeds**, which are only used in the highest grade instruments; fitted with **Diamond Couplers** and **Vox Humana**, also best **Dolce** felts, leathers, etc., bellows of the best rubber cloth, 3-ply bellows stock and finest leather in valves. **THE PARLOR GEM** is furnished with a **French mirror**, nickel plated pedal frames, and every modern improvement. We furnish free a handsome organ stool and the best organ instruction book published.**

GUARANTEED 25 YEARS. With every **PARLOR GEM ORGAN** we issue a written binding 25 year guarantee, by the terms and conditions of which if any part gives out we repair it free of charge. Try it one month and we will refund your money if you are not perfectly satisfied. 500 of the organs will be sold at **\$35.50. ORDER AT ONCE. DON'T DELAY.** **OUR RELIABILITY IS ESTABLISHED** if you have not dealt with us ask your neighbors about us, write the publisher of this paper or Metropolitan National Bank, or Corn Nat. Bank, of Chicago; or German Exchange Bank, New York; or any railroad or express company in Chicago. We have a capital of over \$700,000.00, occupy entire one of the largest business blocks in Chicago, and employ nearly 2,000 people in our own building. **WE SELL ORGANS AT \$22.00** and up. **PIANOS, \$115.00** and up; also everything in musical instruments at lowest wholesale prices. Write for free special organ, piano and musical instrument catalogue. Address, (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.) **SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.), Fulton, Desplaines and Wayman Sts., CHICAGO, ILL.**

VYRAMS DYKAI.

Kiekienas vyras, knrs paraszy-liszka į State Medical Institute, Kay 520 Elektran Building, F ri Wayne, Ind., aplakys dykai prabė pakuti garsi gu Namnu Gydu ly iszgydziusiu tukstanczius vyru kurie per ilgus metus kentėj lyti zku dduji silnu us paeinauczius nuoj unystes szdykimo, prazudymo rajiegos ir atminties, siupnuma nuga ros, sum nekėjima ir sovytima lyties talu. Raszky szidien.

Kasnorį gerio tav. o gauti ir skausaus gerymo ragaut tegu atsilanko pas **Joną Zukauką** Plymouth, Pa.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausią, geriausią ir sveikiausią, ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ.

Po No 600 iki 612 Pearl str. **ELIZABETH N. J**

PETER BREIDT Locnininkas.

AGENTAS

ass knravojimo NAMŲ ir visokiu DAIGTU nu gnties

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

PERŽVALGA.

Prūsų Lietuvoje susitvėrė moterių draugystė po vardu „Lietuvaiczių Szviesos Draugystė“. Mieris draugystės yra: apsiszviesti ir platinti apszvietimą, laikyti susirinkimus su pasiskaitymais ir prakalboms, iszsiraszyti naudingus laikraszczius ir knygas, bei įsitaisyti knygyną. Mokestis ant metų yra viena markė. Į vyriausybę tapė iszrinktos: Morta Zau-niūtė — virszininke, Ida Vanagaicziūtė — virszininkės vietininke, Ona Szaliūtė — rasz-tininke, Ona Jankuvienė — skarbininke, Urszė Vabalienė — knyginyke. — Musų moterių draugystėms Amerikoje reiktu tą pat daryti, ir apart pagalbos ligoje, užsiimti apszvietimu bei jo platinimu. Dabar musų moters priguli prie draugystės tik dėlto, kad gauti susirgus pagalbą ir po kamanda atlikti iszpažintį. Vienok ateitėje ir musų moterėlės susipras ir pamatys kame yra jų gerovė.

— Parodos reikalams ant rankų p. D. Zaunias iki sziol tapė prisiųsta 1103 markės. — Tik tiek aukų suėjo isz musų tėvynės Lietuvos.

— Petrapilėje inžinierius A. Maciejauckas iszleido žemlapį lietuviszkai-latviszko kraszto. Žemlapis apima visą skrytį, kur lietuviszkai kalbama su paženklinimais kaimų lietuviszkai. Žemlapis turi didumo 28x33 colius, prekė 1 rublius 25 kap., gaunamas pas Inžinierių A. Maciejauską, Nevsky 111, Petersburg (Russia).

— Musų kunigai dėlėi parodos įvykimo įgavo prietvარიų, kėd nei viedras ricinavo aliejaus (castor oil) nepagelbsti. Apart svarbiųjų rasztytų kun. Žilinsko „Tėvynėje“, tulas kunigas po psiaudonimu „Lietuvos“ Skaitytojas“ „Bažnyczios Tarne“ piktiuasi isz to, kad Amerikos Parodos Komitetas iszrinko p. Dauman-

ta įrengimui parodos, be kurio butų reikėję siųsti vieną isz Amerikos. Tasai kunigėlis labai pyksta už tai, kad kun. Žilinskiui norint visus už nosies vesti, o ne pasisekė ir už tai kaltas tik Mikolainis. Dėlto kunigai ir savo žadėtų aukų parodai neprisiunčia į parodos kasą, kadan-gi Mikolainis ant jų tykojās, kad paskui paszaliais iszmėtytu. Isz visoraszto „Lietuvos“ Skaitytojo“ kunigėlio matyt, kad jam visi negerumai isz pilvo suėjo į galvą. Oi, ai!

— P. Baczkauckas daro „rokundą sumnenės“, nes už savo papildytas nedorybes prieszais lietuviszką tantą turės stoti prieszais tribunolą Pottsvilėje. Aukų bus kelis desėtkus dolerių teip-gi jau lojeriams paaukavęs.

— Jeigu girtuoklystė teip visur žydi kaip Luzernės paviete, tai turės neužilgio visi gyventojai prigerti. Ant sekanczių metų tapo iszduota 1029 patentai dėlėi karcziamų (praėjusį metą buvo 36 daugiaus), už ką tapo užmokėta \$288,550,00. Pervai metą vien ant alaus Luzernės paviete tapė pragerta \$7,500,000; o kur cigarai, degtinė, vynas ir kiti gėrymai? Pagal skaitlių gyventojų Luzernės paviete isz 300,000, kiekviena galva tiktai ant alaus pragėrė po \$25,00; tai-gi ant kiekvieno suaugusio iszpuls po \$100,00, atmetant vaikus. Vien Plymouth'e su apielinkėmis yra 123 karcziamos ant 15,000 gyventojų. Tai-gi ant kiekvienos karcziamos iszpuola po 68 galvas; atmetant tulas moteris ir vaikus, iszpuls po 35 girtuoklius ant kiekvienos karcziamos. Szitie 35 girtuokliai ant metinio iszlaikymo vienos karcziamos, namo samdos, laisnių ir pragyvenimo karcziamniukų turi iszmokėti po \$34. Taigi kiekvienas isz anų 35 kliejentų vienos karcziamos pragers per metus mėnkiausiai apie \$125,00. Vi-

sam paviete Plymouth'as yra žydiniu girtuoklystės.

Aukos parodai

A. Jeszmantas, („Saulės“ skaityt.) Plymouth, Pa. —25
S. Poteliunas, Plymouth, Pa. —25
K. Rutkauckas, Newark N. J. —50
Lietuvos Sunų Draugystė, Wilkes-Barre, Pa. 20—
Buvo \$1165,88
Labu \$1186,88

P a t a i s y m a s .

„Vienybės“ num. 9 tapė padaryta klaida ant \$5,00 skaitlinėse. Yra padėta \$1667,25 o turi but tik tai \$1662,25. Aitrant tuos \$5,00 pagal tąja klaidą, yra dabar kasoje \$1181,88
J. J. Pauksztis.

Aukos kankintiniams

S. Poteliunas, Plymouth, Pa. —25
K. Rutkauckas, Newark, F. J. —50
Buvo \$127,52
Labu \$128,27
Redakcija.

Isz Lietuvos.

Isz Vilniaus gub. Padėjimas lietuvių Vilniaus vyskupijoje ir po sziai dienai tebėra didei pagailėtinas. Dangelyje bažnyczzių nebėr' nei lietuviszkų giedojimų, nei lietuviszkų pamokslų. Lietuviszkų knygų teip-gi nieks ten nebepristato. Nedyvai tat, jog lietuviai pradeda savo kalbą užmirsztiti ir virsta tai į lenkus, tai, daugiausiai, į baltgudzius. Kas kaltas? Nekurie kaltina vysk. Zvieraviczę, kad āns lietuvių neapkencziās, kad stacziiai norijs juos sulenkinti. Tai netiesa. Jis, kaip katalikų vyskupas, to užmanymo netur. Anaipol. Kur tik tikrai žino, jog daug esame lietuvių, ten ir lietuvius kunigus duoda ir lietuviszkai žmones mokinti prisako. (Jeigu

jis teip darytu, tai neiszkeltu lietuvius kunigus isz lietuviszkų parapijų į lenkiszkas arba baltgudiszkas; teipgi butų senei iszpildęs Vilniaus lietuvių praszymą, kad bent vienoje bažnyczioje butų sakomi lietuviszki pamokslai ir įvesti liet. giedojimai. Zvieraviczius yra neapkęstojas lietuvių isz ir kad galėtu tai visus lietuvius sumurdytu į lenkų žaką. Jeigu jis lietuvius lygiai mylėtu, tai neklausytu lenkintojų džiakonų ir kitų lietuvių ēdikų. R.) Bet jam da gerai savos vyskupijos nepažinaus, prisiena dažnai remties vien tik ant to, ką džiakonai pranesza. Tie-gi, budami aklaish lenkomanais, paduoda vyskupui daugiausiai melagingas žinias, buk jų džiakonijose visi lenkiszkaish suprantą, buk lietuvių visai nelikę ir buk per tai lietuviszki giedojimai ir pamokslai, nekurių kunigų naujai įvesti, ēsą netik niekam nereikalingi, bet dar didei pavojingi, kaipo gailintieji maisztus bažnyczioje sukelti. Tiems džiakonų praneszimams pritaria Vilniaus kapitulos pralotai, kurie, budami irgi didziaish lenkomanais, nesidrovi dorus lietuvius kunigus priesz vyskupą visaip iszkoneveikti. Todėl nedyvai, jog kartais vyskupas Zvieraviczė teisingus lietuvių praszymus atmeta ir iszklausyti nenori, ir į lietuviszkas parakvijas paskiria kunigus lenkus ar baltgudzius, lietuviszkai nei žodelio beveik nemokanczius. Tiems musų žodziaish patvirtinti sztai keletas faktų:

1. *Gelvonai* Vilniaus pavieto, Giedraiczių džiakonijos — parapija turinti apie 5 tukst. duszių, atskyrus gr. Plioterio randauninkus, beveik visa lietuviszka. Tuotarpu Gelvonų klebonu paskirtas tapo kun. Jonas Krynskis, lenkas, suvis lietuviszkai nemokās. Krynskio pranokėjai, kunigai: Labokas, Deksnis, Mironas, sakydavę Gelvonuos' lietuvisz-

kus pamokslus; dabar—gi, Krynskiui atvykus, jau bus treči metai, kaip nebėr nei lietuviszkų giedojimų, nei pamokslų; lenkiszka kalba pati viena Gelvonų bažnyčioj' vieszpatauja. Lietuviai gelvoniečiai buvo nusiuntę Vilniun deputaciją prie vyskupo Vyskupas liepęs savo sekretoriui nuraszyti Krynskiui, kad mokyti lietuvizskai. Ale tas paraginimas, žinoma, ant nieko nuėjo. Negalėdami savo bažnyčioje nei iszsispaviedoti dorai, nei Dievo žodžio iszgirsti, gelvoniečiai slankioja dabar, kaip naszlaicziai, po aplinkines lietuviszkas bažnycijas: vieni eina į Czibiszki, kiti į Pabaiską, treči į Buguslaviszki. O Gelvonų popas tuotarpu, iszmokęs lietuviszkai, visai gerinasi prie lietuvių, lietuviszkai juos sznekina ir jų vaikus į savo cerkvę patraukti stengiasi. Kunigui—gi Krynskiui tas visai nerupi.

2. *Onusziszkis*, Merkinės džiakonijos—klebonu yra jau ketvirtį metai kun. Stanislovas Vysockis—nemokąs lietuviszkai. Tuotarpu parakvija turinti apie 7 tukstanczius duszių, visa beveik lietuviszka. Žmonės kas antra nedėlia gieda bažnyčioj' rozalczijų lietuviszkai, bet pamokslų lietuviszkų nei sykį ant metų negauna iszgirsti. Pranokėjai kun. Vysockio amž. at. kun. Endrykas, Sokolauskis sakydavę kasnedėl po du pamokslu: vieną lietuviszką, antra lenkiszką. Kun. Vysockiui tai nepatiko, ir ans įvestą nuo deszimties metų paprotį savo galybe panaikino. Onusziszkiečiai lietuviai buvo nuėję pas vyskupą skųsties ant savo klebono, nuskriaudusio juos dvasiszka, bet vyskupas, įtikėjęs praneszimams džiakonui ir klebonui, deputaciją lauk pavarė, grąsydamas net, jog panaikins parakviją, jeigu onusziszkiečiai nepaliaus skųsties.

3. *Gegužinas* Trakų džiakonijos — parakvija vidutinė. apie 5 tukstanczius duszių—visa beveik lietuviszka; turi kleboną, kun. Jurgį Glodiną, žemaitį. Pirm kun. Glodino kunigai: Bugenis ir Stankevicze per 8 metus sakinėjo lietuviszkus pamokslus. Tuotarpu kun. Glodinas, norėdamas patsirodyti ne litvomanu, panaikino Gegužine lietuviszkus pamokslus, pasiremdamas ant to, kad gegužiniečiai jo žemaitiszkos tarmės nesuprasę, o aus jų tarmės nemokąs. Pasakojo dar man žmonės ir apie tokį pasielgimą kun. Glodino: Motinos atvedę savo vaikus bažnyzion, kad kunigas pamokintu katekizmo. Kun. Glodinas perskyręs vaikus į du būrius: į tuos, kurie moka lenkiszka, ir į tuos, kurie vien tik lietuviszkai tesuprant. Pirmuosius, pamokinęs valandą lenkiszka, paleidęs, o į antruosius taręs trumpai: „kai iszmoksite lenkiszka, tada jus pamokinsiu katekizmo.“ Ką gi jau benorėti nuo klebonų lenkų, jeigu jau patį klebonai—lietuviai taip apsieina!

4. *Szirvinta*, Giedraiczijų džiakonijos, 7 tukstanczius duszių; visa parakvija lietuviszka. Buvęs Szirvintų klebonas Lupeika, kiek tik galėjęs, lenkinęs szirvintiecius. Szirvintos poneliai apie jį sakydavę: „jako ksiądz i człowiek—nie wart: ale ma tę zasługę, że parafię spolonizował“. Po Lupeikai, kun. Zimkus buvo įvedęs lietuviszkus pamokslus, ale dabartinis Szirvintos klebonas Novickis Jonas, žemaitis, telszietis, vėl viską panaikinęs.

5. *Kernava*, vieta, Lietuvos istorijoje pagarsėjusi. Ozia teipat didesnė pusė parapijos lietuviszka. Dabartinis Kernavos klebonas, kun. Miszkinis buvo palengvėl, parapijonams nesiprieszinant, įvedęs lietuviszkus pamokslus ir giedojimus, bet kažkokiam lenkpalaiikiui liežuvį pakiszus, vysk.

Zvieravieze prisakęs po suspensai, kad vėl viskas butu Kernavos bažnyčioj' lenkiszka.

Pasitimas lenkų ir bajorėlpalaikių Vilniaus vyskupijoje yra neapsakomas. Kilstanczius lietuviszka sutramdyti griebiasi visokių įrankių: melagysczijų, bauginimų, neteisinių skundų ir t. t. Pagaliaus nesigėdi net žandarus talkonkviesiti. Isz lenkpalaiikių užsiundymo buvo kratos Zaszlių parapijoje. Dabar vėl pasklydo paskalas, buk neužilgo busę kratos Kernavę, Czibiszkyje ir Musninkuose. Bet ir su žandarus vargiai bapavyks lenkams lietuvius Vilniaus vyskupijos į lenkus pėdėbti. Per didis kėsnis, kad greit galėtu praryti. Sztai trumpas statistiszkos žinios apie Vilniaus lietuvius, kiek randasi kurioje džiakonijoje, ir teip:

Giedraiczijų	45 tukst.
Trakų	50 "
Merkinės	90 "
Visznjavos (Lazdunai)	5 "
Sventėnų	110 "
Lidos	20 "

isz viso apie 320 tukst.

Tulas vilnietis vienok pasakojo man, kad tas skaitlius esąs per mažas, kadangi lietuvių Vilniaus vyskupijoje esą apie 400 tukstanczių. Mums teipogi matos, jog ir dar daugiau lietuvių ten atsirastu, kad tik dvasiszka valdžia nekriaustu lietuvių dvasiszkuosę dalykuosę, ir kad negintu įvesti lietuviszkus pamokslus ir giedojimus ten, kur dar daug lietuvių užsiliko. Tokių gi vietų Vilniaus vyskupijoje yra gana daug. Teip, reikėtu įvesti lietuviszkus pamokslus ir giedojimus sziose parakvijose: Kazokiszkyje, Rietaviszkyje, Užugnostyje, Šumėliszkyje, Kernavoje, Radunyje, Naczioje, Osavę, Eisziszkyje, Vidėniszkyje (patis žmonės praszo, o vyskupas neduoda,) Maiszogaloje, Nemenczinę (pu

sė lietuvių) Punėje ir t. t.

Keleivis.

(Isz „Tėvynės Sargo“.)

Politiszkos žinios

Amerika. Nesutikimai tarp partijų republikoniszkos ir demokratszkos valstijoi Kentucky tęsesi tolyn. Republikonias Powers buvo pasamdęs du murinus užmuzti demokratszka gubernatorių Goebelį, kaip tas iszsireiszkė sude. Teipgi buvo parkvietęs 1500 kareivių ant demokratų galvos, jeigu tiejie butų pakėlę musztynes po užmuzzimo Goebelio. Republikonai vienok yra kaltais ir turės nuo visų urėdų pasitraukti.

Suvienytos Valstijos prikergdamos prie savo unijos salą Porto Rico, uždėjo muitus ant amerikoniszku tavorų, atgabenamų į Porto Rico. Amerikonai teisinasi tuomi, kad reikia daug pinigų ant visokių pagerinimų o nėra isz kur jų paimti. Kaip surinks \$2,000,000 isz muto, tai numesę tada muitą. Tai gi gyventojai turės visus kasztus apmokėti ir dar daugeliui amerikonų urėdninkų algas.

Pilipinuose karė eina savo paprastu keliu. Pilipiniečiai į atvirus muszjus nestoja, bet taikosi užpulti ant amerikonų isz užpakalio o tankiausiai ant gabenanczių maistą arba ginklus. Kinų laikraszcziai gavę nuo savo korespondentų žines, kad pilipiniečiai užpuldami ant amerikonų isz užpakalio, tik nuo naujo meto, daug daugiau yra atėmę ginklų ir kitokių daiktų, negu amerikonai atėmė pilipiniečiams. Amerikonai niekur negal iszeiti be didesnio skaitliaus savųjų, nes ant mažo skaitliaus bile isz kur tuoj užpuola pilipiniečiai. Užmuzta ir sužeista amerikonų Vasario mėnesyje tapo daugiausiai už kitus visus pirmesnius. Prancuzijos laikraszcziai pranesza, kad pilipiniečių gen. Pavia sumuszęs amerikono-

nus ir atėmęs miestelį Cubat. Amerikos valdžia nors tikėjosi greitai pilipiniecius apgalėti, vienok tasai apgalėjimas gali kelis metus trauktis bei praryti daugel milijonų dol. ir tukstanczius gyvasazių.

Washingtono valdzios pagarsino savo kareivius mirusius nuo ligų tai užmusztus Pilipinuose. Nuo 1 Berzelio 1898 iki 17 Vasario szių metų žuvę 65 apicierai ir 1460 kareivių; tai gi kas mėnesis po 74 žuvę. Ar tos skaitlinės yra teisingos, tai žino tik tie, kurie jas išleido.

Pietinė Aprika. Praėjusę sanvaitę nieko svarbaus neatsitiko tarp kariaujančių pajiegy. Abi pusės tikrai renka savo pajiegas ir rengiasi ant didelio muszio. Anglai savo išdidumu ir pagyr negal apsidžiaugti, ir garsina visokius nebutus daiktus apie burus. Jie buvo paleidę paskalą, buk nuo kariaunos vadovystės pasitraukęs gen. Joubert ir net susivaidyjęs su prezidentu Krugeriu. Tokias melagystes anglai leidžia ant pakėlimo drąsos tarpe savųjų, nes mato, kad burai apie staigų užbaigimą karės nei nemislyja. Užėmus anglams dalį Oranijos ir sostapilę Bloemfontein, tuli burai rodę savo prielankumą anglams ir atidavę savo ginklus niekam netinkanczius, bet Mauser szaudykles visi pasikavojo. Pavojingas toksai prielankumas. Burai renka savo pajiegas pas miestą Kronstadt, sziaurinėje dalyje Oranijos, kur sueina keturios szakos gelžkelio. Czion burai yra pasitaisę gerus apkasus ir czion turės atsitikti didelis muszis. Gen. Roberts turėdams per 70,000 kareivių neiszdrišta ant burų užpulti ir laukia ateinant gen. Bullerio su 40,000 kareivių, kad apsupti iš visų pusių burus ir juos galutinai pergalėti. Ar išsipildys tasai anglių užmanymas, parodys trumpa

ateitė.

Miestas Mafeking vis dar burų apgultas ir bombarduojamas. Anglų išsiųstas gen. Methuen gelbėti Mafeking turėjo sustoti per 70 mylių nuo Mafeking ir szauktis pagalbos, kad patsai nepatektu į burų rankas. Burai suardė visus tiltus ant gelžkelio kaip ir vieszkelių ir už upės įsitaisė gerus apkasus, kad nedaleisti anglams lengvai pereiti per didesnes upes ir kiek galint nutęsti tolyn apgultiems pagalbą ir tokiu budu priversti juos pasiduoti. — Sziaurinėje pusėje nuo Kimberley 400 burų užėmė miestelį Griquatown ir visus gyventojus, neprielankius, paėmė į nevalę. — Pas Modder upę 4 angliszki apicierai išzjojo apžiūrėti aplinkę 8 mylių atokume, kurių 3 burai sužeidė ir sugavo o vieną užmuszė. — Burai taisosi ant laisvės arba myrio; jeigu anglai pergales juos pas Kronstadtą, tai tada jie rinksis į Pretoriją, Transvaaliaus sostapilę, kur yra drutos tvirtynės ir ten menkiausiai du metu galėš laikytiesi, nes turi ant tiek maisto ir szuvių isztekliuje. — Burai buvo atsiszaukę į visas Europos vieszpatystes dėlei susitaikymo su Anglija, ką toji atmetė pasistatydama save ant juoko, kad jai nerupi taika užbaigimas karės bet pavergimas abiejų valstijų. — Prezidentas Krugeris maldavo nuo Anglijos valdzios dėlei sugautųjų burų, kuriuos anglai sugavę kaipo maisztinikus, ir anglų, kurie kovojo burų eilėse, pasielgimo kaipo su kariszkais nevalninkais. Lordas Salisbury atsiliepė, kad pasielgs su kiekvienu teip, kaip kuris yra užsipelnęs, tai gi su szaudymu. Krugeris ant to atsiliepė, kad už tokį darbą bus asabiszškai atsakyme pats Salisbury. Anglijos laikraszcziai iszjuokė tokį begėdiszką Salisbury'o atsakymą. — Anglų nuokritis nuo pradziuos ka-

rės iki sziolei pasiekė jau 16,413 kareivių.

Dalis darbu.

Pittsburg, Pa. Pagal nutarimą Susivienijimo kalnakasių, Pittsburgo apielinkėje tapo patvirtinta nuokasyklų savininkų pakelti algas ant 21%. Kalnakasių Pittsburgo apielinkėje yra į 20,000.

Avoka, Pa. Szilkinų iszdarbių pabrūke straikas pasibaigė ir visos darbininkės sugrįžo prie darbo. Jų algos didziausios \$3,75 o mažiausios \$2,00 ant sanvaitės.

Warrior Run, Pa. Davis'o kasyklų straikieriai sugrįžo prie darbo, nes tapo iszpildyti jų reikalavimą.

Weir City, Kansas. Szioje apielinkėje kalnakasių straikas tęsesi net nuo Geguzės mėn. praėjusio meto, bet kaip zinovai sprendžia, straikieriai iszslaimės.

Whitsett, Pa. Pitt Coal Co. nuo 1 Balandžio keta pakelti savo darbininkams algas ant 14%.

Shenandoah, Pa. Philadelphia & Reading Coal Co. pradėjo dirbti po 5 dienas sanvaitėje. Pirmiaus dirbo tik tai po dvi ir pusę dienas.

Scranton, Pa. Kasyklų Forest Mining Co. 1000 darbininkų pareikalavo pakėlimo algos. Kompanija vietoje tokios pakėlimo, keta visai uzdaryti kasyklas.

Shamokin, Pa. Philadelphia & Readingo kompanijos kasyklose dirba ant sanvaitės vos dvi dienas ir 2½ valandos.

Philadelphia, Pa. Bervind-White Coal Co. nuo 1 Balandžio pakels dėl savo 10,000 kalnakasių algas ant 20%. Tai gi darbininkai gaus po 60 ct. už toną. Tokia alga buvusi tik firm 30 metų mokama.

Houghton, Mich. Anglių kasyklose Mohawk tapo atrasta 15 colių storio

sluogsnis vario su siera. Teip maiszyto mineralo iki sziol niekur dar neatrasta per mineralogistus.

New York. New Yorko ir New Jersey valstijose 30,000 maszinistų rengiasi straiukuoti, jeigu darbdaviai nesutiks ant 8 valandų darbo laiko nuo 1 Balandžio. 15,000 maszinistų priguli prie unijos.

Piedmont, W. Va. Czionais stato didelį pabrūką dirbimui popieros, nes aplinkui yra didelės girios, kur medegos iszteks ant keliolikos metų.

Homestead, Pa. Mesta Machine Co. pradėjo dirbti ir apie 1000 darbininkų gavo darbą.

Cleveland, Ohio. Pagrasinus maszinistams straiuku, 12 firmų sutiko ant jų reikalavimų ir tuose pabrūkuose darbas eina tolyn. Kitos firmos nepristojo dar ir 4000 maszinistų bei kitų darbininkų straiukuoja.

Chicago, Ill. Keliolika didziųjų firmų sutiko ant maszinistų reikalavimų, pripazino unijas, pakėlė algas ir numazino darbą ant 8 valandų. 50,000 maszinistų bei kitokių darbininkų dar straiukuoja, kad priversti ir kitas firmas iszpildyti jų reikalavimus.

New York. Kovo 24 d. tapė pradėtas darbas kasiimo tunelių po miestu dėl gelezinkelių, kur gaus darbą 25,000 darbininkų. Kasztai tujų tunelių apskaityti ant 36 milijonų dolerių.

Trupinys isz skaitliniu.

Mą užėjo ant minties apskaityti kiek lietuviai per metą iszmoka kunigams ir karcziamninkams, ir kad skaitytojas galėtu apgriebti sziek tiek, czionais paduodu skaitlines, kiek parapijonas, budams vidutiniu kataliku, iszmoka per metą kunigui,

Mėnesinės	6—
Vienos miszios	1—
Kalėdų auka	—50
Kalėdojant auka	1—
Popiežiui	—25
Vyskupui	—20
Atvertimui pagonų	—20
Minszkoms	—10
Ant kuro į kleboniją	—25
Ant poterių	2—
Nedėlinei centai	—50
Vienas kriksztas	2,50
Vienos laidotuvės	5—
Piknykas	5—
Fėras	5—
Parapijos balius	2,50
	\$32,00

Tiek iszmoka vienas parapijonas per metą kunigui. Czionai dar nėra priskaityta už egzėkvijas, mažiausiai po \$5,00; szliubai nuo \$10 iki \$30,00; iszkilmingos laidotuvės nuo \$15 iki \$30,00; priegtam norintis buti pilnu parapijonu turi užsimokėti kiekvienas \$25,00 teip sakant ant bažnyczios; o kur dar aukos extra nuo draugyszių ir sziaip žmonių? Tas viskas czion nėra dar priskaityta.

Lietuviszkių parapijų sziuomi tarpu turime į 30, prie kurių, sakysiu, kiekvienos priguli po 600 parapijonų (Chicagoje, Shenandoah, Brooklyn'e ir kitur yra parapijonų daugiaus tukstanczio), tai prie visų parapijų prigulės į 18,000 parapijonų, (prigulinczių prie parapijų bus du kart tiek, taigi apie 36,000; asz skaitau tik pusę): Vienos parapijos 600 parapijonų, kiekvienas mokėdams po \$32,00 per metus sudeda \$19,200,00 o visų 30 parapijų, 18,000 parapijonų, per metą sudeda \$576,000,00 (penki szimtai ir septynesdeszims szeszi tukstancziai). Jeigu nuo tos sumos paskirti penkis procentus (5%) pagal nutarimą Brooklyn'o parapijos ant tautiszkių reikalų, tai pasidarytu suma nuo \$28,800,00 kas metas. Su tokia suma pinigų butu galima pakelti lietuviskę, literaturą ir visus kitus ge-

nijus. Dabar viskas nuskamba ant Dievo garbės į kunigų bedugno kieszėnius. Kiek lietuviai prageria per metus, tai bus keletas milijonų. Prie gerianczijų galima priskaityti apie 75,000 lietuvių, arba paimsime 100,000; kiekvienas isz jų prageria po \$50,00 (kiti prageria po \$200, ir dar daugiaus; iszeis ant kiekvienos galvos dar mažai po \$50,00) tai visa 100,000 lietuvių per metus prageria tiktai \$5,000,000 (penkis milijonus dolerių). (Czion dar nepriskaityta kasztai už provas dėl girtybės.) Jeigu nuotu 5 milijonų paskirti tik po 1 procentą (1%) ant tautiszkių reikalų, tai per metą susidėtu suma nuo \$50,000,00. Ką szitokia suma pinigų butu galima dėl tautos atlikti?

Kas turi akis tegul žiuri; ausis, tegul klauso; ir protą, tegul iszmano. Bet jeigu norime pasikelti isz tamsybės patys, pakelti savo tėvynę ir brolius, tai organizuokime tais masas į vieną masą, pertikrinkime juos kad paaukautu tą vieną nuoszimtį ant tautos reikalų ir dirbkime ant tos dirvos visi, kuniginei ir szliupinei, neuzkabiūdami vieni ant rųjų dievų. Tik vienybėje dirbdami galėsime ką atsiesti.

Griežlė.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Scranton, Pa. Vietinė socialistų kuopa ant savo mėnesinio susirinkimo 11 Kovo, apart kitų nutarimų balsavo ant Kankintinių Komiteto, (kaipo kuopa jau aukavusi) ir vienbalsiai 20 draugų kuopos nubalsavo ant:

Dr. Szliupo—prezidentu, p. Szerno—sekretorium, p. A. Olszevskic—kasierium. Szie virsz minėti tautiecziai yra jau pripažinti per daugelį aukautojų apart Philados lietuvių, ir dėlto butų laikas, idant rinkimai pasibaigtu ir

kōmitetas užsiimtu savo darbu, nes pinigai sudėti guli, o mūsų kankintiniai netur ką valgyt sziaurinėje Gudijoje.

Kuopos raszt.

A. Szilingis.

Westville, Ill. Musų miestelio lietuviai aukautojai paszalpai kaukintinių laukė niekam nieko nesakydami, o tik tai laukdami greitesnio iszrinkimo komiteto, kuris iszsiustu tais aukas reikalaujantiems. Kilus priesztaravimams ir mes apsvarstę apie tai paduodame savo balsą ant kankintinių komiteto, kuris buvo užmanytas ir renkamas isz pat pradzios. Taigi balsuojam ant prezidento—Dr. J. Szliupą, sekretoriaus—p. Szerną, kasieriaus—p. A. Olszevskį. Teipogi praszome tautieczijų jau užbaigti rinkimus, nes tiejie per ilgai tęsesi. Laikas nusiųsti aukas tiems musų kankintiniams, kurie szaukiasi musų pagelbos, kaipo tai p. Meszkutis. Ne lietuvis toksai butų, kuris negirdėtu balso savo brolio, prispausto caro letena. Musų miestelio lietuviai tuli jau aukavo po du kartu ir pasirengę yra ir trecziu kart aukauti. Bet broliai nepalikite to veikalo kitiems atlikti, bet visi aukaukime po pinigėlių ir gelbėkime savo prispaustus brolius. Vardan aukautojų

V. S. Kreivėnas.

Nashua, N. H. Regint musų brolius triusentės apie tautiszkius reikalus isz džiaugsmo szoka szirdis kiekvieno. Aukos ant parodos musų literatūros yra tai szapelei skruzdžių sunesztiti ant tautiszko aukuro; bet ne visos skruzdės yra neszę savo szapelį, tik mažadaalis yra tai atlikusios, dauguma nėra ne tik nieko atneszę, bet dar neszanczias stabdę. Asz nusitikiu, kad ateitėje tie veikalai geriaus klosis, su didesne pasekme.

Pas mus Szpalinio 3 diena

1899 susitvėrė draugystė vardan szv. Kazimiero ir ant susirinkimo 6 d. Kovo nutarė paaukauti \$3,00 parodai musų literatūros Paryziuje. Draugystei esant jaunutei, tuom tarpu daugiaus neiszgalima. Teipogi Dr. Szv. Kazimiero vienbalsiai nutarė įrsazyti į įstatymus (konstituciją), kad kiekvienas sąnarys, apart mėnesinės ir kitų mokeszių, mokės po vieną centą kas mėnesis, arba 12 ct. ant metų, vien dėl tautiszkių reikalų. Mes pasitikim, kad kitos draugystės susitverenczios dar, paseks szitą gražų užmanymą „Lietuvos Dukterų“ draugystės isz Scrantono ir nepasigailės vieno cento ant mėnesio tautiszkiems reikalams. Skaitant laikraszczius matyt, jog kitose kolionijose lietuviai yra pasidalinę į szliupinius, tai vėl kuniginis (kada tik neputi į kunigo dūdą, tai szliupinis), pas mus tokių negirdėti, visi sutikmėje tusztina baczkutes ir žino tik tiek; jeigu ant dugno baczkutės geltona popierėlė, tai visi sako kad „lager'is“, o jeigu mėlyna tai „ėlius“. Skaitymuose pirmą vietą užima pas mus „szaltiniai“, „sapnininkai“, ir tam lygus rasztai, kurie tik parodo szurksztumą dar dvasės. Jug tokius rasztus skaitant žudosi tik dovanai laikas brangus. Asz—gi rodycziau savo broliams parsikviesti sau gerus laikraszczius, tada isz tikrųjų pamatysite kame szviesa ir tiesa. Isz „szaltinio“ bei „sapnininko“ nieko neiszmoksite nei suprasite. *Jonas Baleviczius.*

Torrington, Conn. Lietuvių czia yra ne mažas burelis, bet apie tautystę arba lietuviskę nepratę darbuotis ir sau snaudžia, rodos, kad viskas pas juos geriausiam padėjime. Rods yra czia keli vyrai, kurie trokszta ką nors nuveikti, bet sunku atrasti pasisekimą, kada gi bjauri girtuoklystė turi

uzėmus pirmą vietą. Apvertinas dalykas, o tuom labiau kad kitur mūsų tautiečiai jau pradeda akis prasikrapsztyt ir atmesti tą bjaurų papratimą girtuokliauti, bet czion, ant nelaimės, girtuoklystė stovi ant augszcziausio laipto. Ir pakol lietuviai ne praszalys tą sovo paprotį, iki tol negalės nieko žymesnio nuveikti, dėl savo brangios tėvynės.

Geresnius laikraszczius ir knygas skaito tik labai mažas nuoszintis. Teko patėmyti, nekuriuose namuose akliuntoja lietuvių „Saulę“, todėl tokiems apie geresnius laikraszczius nei neužsimink. Jie sako, „ana, kun. Saurusaitis savo „B. Tarne“ garsina ją ir sako, jog tai vienatinis laikrasztis ant svieta, tai jis žino, kad „taradaika“ yra naudinga dėl mūsų, o jei jos neskaitysim, tai negalėsime nei išpažinties atlikt pas jį. Kad kiti būtų geri, tai ir kitus garsintu; jug kun. Saurusaitis žino katras laikrasztis yra geras, todėl tą ir garsina, su visais jo „ratais ir taradaikoms.“

Tame dalykė nelabai galime kaltinti prastus žmonelius, kada-gi jie nesuprasdami ir nemokėdami atskirti gero nuo blogo, akiai remiasi ant to dvasiszko apgarsinimo „Baž. Tarne“.

Viena tik kibirkstėlė, kuri Torringtoniečiams suteikia garbę, tai yra draugystė nese nei susitvėrus vardan D. L. K. Algirdo. Sanarių turi apie 30. Nors czia buvo, po daugelį kartų susitvėrė draugystes, bet gerų pamatų neturėdamos turėjo nusilpnėti. D. L. K. Algirdžio dr. ketina buti tautiszka, todėl su jos sustiprėjimu, gal Torringtono lietuviai pradės daugiau rupintis apie tautiszkus reikalus.

Lietuviszkų szejmyņų czion randasi apie 30, pavienių suvirsz 100.

Lietuviszkų karcziamų nei kitokių „biznių“ nėra. Kit-

taucziai karcziamninkai mūsų siszkių neužleidžia, todėl daug lietuviszko pinigėlio patenka į jų rankas.

Geidziu Torringtoniečiams spartesnio triuso ant tautiszkos dirvos, nes labai toli pasiliko užpakalyje *Peligrimas*.

Lawrence, Mass. Kovo 18 dieną buvo pirmutinis susirinkimas Tėvynės Mylėtojų Draugystės bei Susivienijimo L. A. kuopų, iszvien. Ant susirinkimo pribuvo veik visi apszviestesni lietuviai; susirinkimą atidarė T. M. D. kuopos pirmsėdis V. M. Sabonis ir savo prakalboi nuosekliai iszaiszkino T. M. D. mierius ir jos naudingumą, ir ragino visus prie jos prisirasztytie.

Antras kalbėtojas buvo p. J. Buziauczius, pirmsėdis paszelpinės Szv. Laurino draugystės ir ragino lietuvius labiau darbuotis dėlei pastatymo bažnyczios; nupeikė tokius, kurie nei prie tautiszkių nei bažnytinių reikalų neprieguli, bet dar stengiasi tokius reikalus ir užmanymus gaiszinti.

Treczias kalbėtojas buvo p. Szekis, Susivienijimo L. A. kuopos pirmsėdis ir gražiai paaiszkino Susiv. naudingumą, ir kaip galim apsisergėt bei pasigelbėt su mažu pinigėliu prie Susiv. prigulėdami.

Ketvirtas kalbėtojas p. K. Szekis nurodė kaip atsitinka su tokiomis nabagais, kurie ne priguli prie jokios organizacijos ir atsitikus ligai ir myriui, giminės arba ir svėtimi žmonės turi eiti rinkdami aukas ant tokio ligonio arba numirtaravės. Paskui pagyrė geruosius laikraszczius, kaipo tai „Lietuvą“ bei „Vienybę“ už darbsztumą ant tautiszkos dirvos. Nupeikė „Saulę“ ir jos iszleistoją Baczkauską, kuris yra didžiausiu prieszu tautiszko pakilimo ir szejmėziku beskyriaus visų tautiszkių darbų

ir darbininkų. Pabaigus p. Szekiui savo kalbą, p. Sabonis paaiszkino apie Lietuvos praeitę, kada mūsų protėviai dar gyveno mažojai Azijai, kada dar vadinosi Getais ir persidangino į sziantieninę mūsų tėvynę. Nurodė anų santaiką ir kaip jie buvo galingi bei narsus karėse, jog visos svezcios szalys priesz juos drebėjo. Priežodis ir sziantien sakko: „Jau atėjo ir Vitautas, kurio bijos visos tautos.“ Iszrodė ano mūsų didvyrio didzius karžygiszkus darbus ir paskui nupuolimą mūsų tėvynės per Jegailos susidėjimą su lenkais. Teipgi nupeikė tokius lietuvius kurie dar ir sziantien glaudziasi prie mūsų didžiausių nevidonų lenkų, ir nesistengia pažinti anų viltus ir piktus darbus, kuriuos dėl mūsų veikė. Tuli dar guodoją lenkus ir laiko anuos už prakilnesnius, bet nuo lenkų iki sziol mes negirdėjome žodžio brolystės, lygybės! Jeigu lenkai mus niekina, kam mums prie jų glaustis; jie nieko dėl mūsų nepadare ir nepadarys, ir mes visame galime apsieiti be malonės ponų lenkų. Nupeikė lietuvius, kurie neatsilanko ant susirinkimų ir prakalbų, kur gali iszgiristi naudingas prakalbas ir patobulinti savo protą. Nupeikė teipgi ir moteris už nesilankymą ant prakalbų, kurios nesirupina nieko daugiau patirti ir rodos negal atsitraukti nei valandėles nuo tos didziosios akademijos—pecziaus Isz visų moterių ant susirinkimo buvo tik vienintelė Katrė Szekienė, kuriai prigul už tai garbė. Vienok nusitikim, kad ant sekanczių susirinkimų atsiras daugiau moterių. Toliaus nupeikė girtuoklius, nurodydams pasekmes jų piktų darbų, ir ragino prisidėti prie visokių gerų organizacijų, tai savitarpinės paszalpos, tai tautiszkių. Padėkavojo aukautojams už aukas parodai bei

kankintiniams ir ragino nepasigailėti ir vėl po keletą centų paaukauti, nes pagal atsiszaukimą parodos komiteto, aukų toli dar neužtenka įrengimui mūsų parodos. Teipgi ragino neužmirszti mūsų kankintinių, kurie tapo isztremiti giluman Gudijos už platinimą lietuviszkų rasztų ir kenczia tenais bada. Nupeikė ardytojus tautiszkos vienybės bei katalikus, protestonus ir evangelikus, kurie tokių ardytojų klauso ir nesidarbuoja isz vien tautiszka, kaip tai yra pas kitas tautas, kurios savo tautiečių tikėjimiszku pažiurų nekliudo darbuose dėlei tautos! Mes dar sziantien neturime nei vienos tautiszkos organizacijos, apart T. M. D., į kurią galėtumėm prigulėti visi kaipo lietuviai be skirtumo ir lygias visi turėt tiesas. Dabar lietuvis katalikas mislyja turįs didesnę tiesą lietuviystėje, negu kitokio tikėjimo jo brolis? Vienybėje mes greicziaus pakiltumėm tantiszka ir politiszka, nes negriautumėm, ką esam vieni pastatę. Ardytojai tautiszkos vienybės, skirstytojai brolių į partijas kartuntą atsiims savo karczią algą! Be tautiszkos vienybės mes nieko gero neatliksime. Su tokiomis tautiečiais, kurie viską remia ant katalikystės, teipgi nei žingsnio nežengsime! Tikėjimas netur susirszimo su tauta ir jos reikalais! Užbaigus p. Saboniui kalbą visi klausytojai dekadodami gausiai plojo delnais.

Mūsų T. M. D. kuopa gyvuoja tik nuo 4 d. Lapkriczio 1899 m. o Susivienijimo L. A. kuopa nuo 6 Sausio szių metų. Iki sziam laikui visus kasztus dėl abiejų kuopų, bei abejoms knygas nupirko, apmokėjo isz savo kieszieniaus p. Sabonis. Dabar nupirkome sidabrinį laikrodėlį kurį leisim iszlaimėjimui ant naudos T. M. D. ir Susiv. kuopų. Ant szito susirinkimo prie T.

M. D. prisiraszė 6 nauji draugai, o prie Susiv. 5 nauji.

Isz abelnų reikalų tapo ap-svarstyta:

1) Į kankintinių komitetą visi uztvirtino Dr. Szliupą — prezidentu, p. Szerną — sekretorium ir p. Olszevskį — kasierium. Nemažai juokų buvo paaiskinus Philadelphiaus lietuvių argumentus, kurie, bene ant pakurstymo kunigų, nieko kankintiniams neaukavę, norėjo iszmesti Dr. Szliupą, kaip vienpusį, ir jo vieton įsprausti p. Stagarą, dvipusį. Philados lietuviai laukė per visą laiką, ir kada laikas uztvirtinti komitetą, jie atsizsaulkia, jeigu bus Dr. Szliupas, tai anie atsisako nuo tautiszkų darbų. Szitas nuo brolių piladelpiezių buvo padaryta be jokio apmastymo, ką ant to pasakys visuomenė? Kad Dr. Szliupas yra vienpusis, tą ir mes pripažįstame. Jisai vienas pirmasis skyrė mus nuo lenkų ir suteikė lietuvių vardą, paskiaus parsikvietė kun. Burbą ir tada abudu dirbo tame, ir koks Szliupas vienpusis buvo tada, tokiu yra ir sziaudien, nors kiti po keletą kartu savo veidus mainė pagal putimą vėjo. Komiteto, argu Dr. Szliupo, iszrinkimas nepriguli nuo piladelpiezių nei kitų, bet visuomenės, pagal daugumą balsų.

2) Nepripažįstame „garbės sanarystės“ p. D. Baczkaukui nes jis dar nėra jos užsipelnjęs. Už masziną dėl „S. L. A.“ padovanota isztariam p. B. Acziu! Pripažinimas „garbės sanarystės“, pagal mūsų nuomonę, turėjo but pirma pagarsintas per laikrasztį ir garbę galį pripažinti tiktai seimas. Kaip p. T. Astramskas suteikė garbės sanarystę T. M. D. kun. Milukui, teip Susivienijimo prezidentas, kun. A. Kaupas padarė su Baczkauku.

3) Nutarėmė idant S. L. A. organas „Tėvynė“, visuomeniszkas laikrasztis, nebutų

„szpicbukuojamas“. Kun. Žilinskas neturėjo tiesos panaudoti visuomeniszką laikrasztį dėlei szpicbukavimo garbės verto tautiečio p. Daumanto. Jeigu kun. Ž. nori ką iszplusti, tai tegul įsitaiso savo asabiszką leiborganą, kaip tai padarė kun. Krawczunas, o tada galės visus savo „szpicbukus“ patalpinti. Kun. Žilinsko vaidai be pamato su komiteto sanariais yra tiktai papeiktini.

Susirinkimo Komitetas.

Su 1 Balandžio užsibaigs rinkimai kankintiniu komiteto.

Aukavę ir aukaujanti te paduoda savo balsus iki 1 Balandžio

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Waterbury, Conn. T. M. D. kuopa laikė susirinkimą 22 d. Kovo ir nutarė: Isz Kuopos puotos pelno \$5,00, palikti kuopos kasoje dėl bėganczių reikalų, o \$3,80 paskirti paszalpai Lietuvos kankintinių. Kad tuojaus butu paduota spaudon knyga „Klionė Grovo Kyburg'o Lietuva“ ir surėdymą to viso paliekam centromitetui. Musų kuopa pripažįsta už reikalą atspausdinti „Tėv. Myl. Dr.“ Įstata — t u s atskyrium ir juos kuoplacziausiai paskleisti tarp lietuvių. Ant kankintinių komiteto mūsų kuopa balsuoja: Prezidentu — Dr. Szliupą. sekr. — p. Szerną, kasierium — p. Olszevskį. Philadelphiaus lietuviai dėlei kankintinių komiteto pasielgė neatsakancziai. — Į kuopos komitetą ant sekanczio meto tapo iszrinkti: S. Radziunas — pirmsėdziu, J. Žemantauckas — rasztininku, M. Laskeviecius — kasierium.

Vardan T. M. D. kuopos

Ex-sekr. *M. J. Damijonaitis.*

P a t a i s y m a s .

„Vienybės“ No. 11, T. M. D. kastos stovyje įiskverbė klaida: \$4,50 buvo ne Minersvillės T. M. D. kuopos, bet Minersvillės lietuvių, paaukauti dar 1897 m. ant statymo paminklo užmusztiems darbininkams Latimer'e. Neįvykus užmanytam paminklui, tie pinigai tapo pavesti T. M. Draugystei ir sudėti jos kason.

A. Olszevskis.

Isz Brazilijos.

Nuo daugelio lietuvių ir isz daugelio vietų, daugiausiai isz sziaurinės Amerikos, apturėjau laiszkus, veik visų su klausimais apie Brazilijos gyvenimą. Brazilijos gyvenimo asz per daug negaliu girti, bet ir nei peikti. Kas yra sveikas ir netingi dirbti, toks gal įsigyventi, o dar turint mažiausia nors \$100 pradziai, vargti per daug nereikėtu, o turint \$3-400 isz karto galėtu visą ukę pusėtinaai gerai įsitaisyti. Czion kalbu vien apie ukininkystę, žemdarbystę, o ne apie uždarbius pabriuose. Dėlto kas norite ant ukės gyventi, tai galite nesibaimytie Brazilijos, ypatingai jeigu turite keletą szimtų dolerių kieszėniuje. Kaip asz ir kiti naujokai atvykom Brazilijon, tai tik koks deszimtas turėjome kiek pinigų ant pradžios gyvenimo. Dauguma vos isztekto atvažiuoti į Bremen'ą, isz kur paskiaus jau gabeno Brazilijos valdzios kasztu. Be pinigų buvo sunku pradėti gyventi, nes visko reikėjo, o niekone buvo. Vienok isz mūsų naujokų tie buvome laimingesni, kurie turėjom mažai pinigų arba ir nei kiek. Kurie turėjo dar kiek pinigų, tai kaip valdzia visus nugabeno į tamsią girią, jie iszsigandę pabėgo į Porto Alegre ir kitus miestus, kuriuose gyvenono, kol pinigus iszleido; o neturintiejie pinigų turejo liktis

girioi ir laukė galo. Bet kur tu sulauksi. Matydami kad vėpsant nieko neisztaisyšim, pradėjom kirst girią, deginti medzius ir viens kitam gelbėti statyti namus, kokius buvo galima. Iszkirtę proszvaistį girios tarp kelmų pasisodinom ne kiek kukuruzy ir kitokių javų, ir po 5 mėncių sulaukėm jau, teip sakant, szviežios duonos. Tada buvo jau kas kita, nors szejp teip atsigynėm nuo bado. O anie, kurie su pinigais iszėgiojo į miestus, pravalgę pinigus, pradėjo vagingėti, nes nieko neliko veikti. Policija pradėjo anuos gaudyti ir mesti į kalėjimus, bet paskiaus matydama, negausenti su jeis rodos ir pabaigos, iszmuszusi szonus gerai iszvarydavo kiekvieną isz miesto, o kurį sugaudavo antru kart, tokiam szonus teip atmuszdavo, kad nuo miesto toks ponas lenkėsi isz tolo. Kiti grįžo ant savo žemių, bet rado jas užimtas kitų, neužėmus pacziam isz karto. Kada anie miestuose gaszlavo, mes sunkiai dirbome, ir dabar esame vidutiniai prakutę jau, o anie yra pliki ir sziaudien kaip pirsztas. Asz pirmuose metuose nemažai pakėliau vargo, per visus metus reikejo maitytis isz maiszelio, dabar galiu pasigirti, kad vargo balą jau perbridau ir turiu viso ko pakaktinaai, ko reikalauja gyvenimas. Nerupi mą ką rytoi valgysiu, kur darbą gausiu, kur pasidėsiu sulaukęs senatvės. Pinigų supylęs neturiu, o jų ir nereikia; kada pririekia, pasiskolinu ir paskiaus prasimanę už gyvuolį tai javus atiduodu. Žinote kaip ukininko gyvenimas.

Dabar asz užklausu jusų visų sziaur-amerikiecių lietuvių, kokia jusų ateitė, kada nustosite mitę isz maiszelio? Dirbanti pabriuose ir anglių kasyklose jus neturite jokios ateitės. Tiktai toks žmogus turi ateitę, kuris turi gabalą

žemės, taip sakant turi motiną. Izmintingai galvai reikia apsisiverkt žiorint į jusų gyvenimą. Ar dar jums nenusbodo po smirdančius pabirkus ir kasyklas vargti, ar jus negalite be baudžiavos gyventi ir kad užveizdai neperstotų jus varinėti kaip gyvuolius ir kužinti nu, nu! Kada jus turėsite savo namus, gražias ukės, bandas gyvuolių ir busite patys ant savęs užveizdais? Man priešėjo tik vieni metai uždarbauti, dirbti po užveizdais, bet to nevelyju nei didžiausiam savo priešui. Asztuoni metai praėjo jau nuo ano laiko, o rodosi szindien mūsų viskas stovi akise. Dirbkie kaip jautis, o neturi nei ką pavalgyti. Rodos niekad nepavalgiau tą metą iki sočiai ir vis buvau pusiau alkanas kartu su savo szejmyna. Jus iszejote isz savo tėvynės Lietuvos, kad ne nesztiti to sunkaus cariszko jungo, bet kaip matau isz laikraszečių, tai jus savo sprandus pajungėt į daug sunkesnę kapitalistų jungą, ir tukstancziais žustate pabirkuose ir kasyklose, palikdami savo szejmynas be mažiausio apirpinimo. Isz prigimimo mes visi lietuviai, esame žemdirbiais ir mus iszganingiausių keliu yra įgijimas gabalo žemės, kur savo amatą galim tolyn varyti ir turėti užtikrintą ateitę. Kiteip butų, jeigu mes mokėtumėm amatus visokių, tasyk pabirkuose ar kitur turėtumėm pelningesnius uždarius, bet dabar mūsų tik spēkos reikalaujamos prie sunkiausių darbų ir pigiausiai apmokamų, o su laiku ir tų ne reiks per įvedimą isztobulintų maszinų. Dabar lietuviai dirba it jautis visą savo gyvenimą ir jei neužmuszė pabrūke arba kasyklose, tai netekęs savo spēkų neturi kuo misti nei kur gyventi. Ant ukės niekad teip neatsitiks. Apsigyvenus ant ukės, pakiltu algos ir pabirkuose, nes dabar

viens per kitą veržiasi prie darbo ir tai už mažesnę prekę. Dabar pilni miestai skurdžių darbininkų kaip baczkos silkių, bet pamėgink kuriam užminti apie ukę, tai trauksis atgal kelis žingsnius ir nenorės apie tai girdėti. Broliai jus baidotės ukės kaip velneszventyto vandens. Bet asz klausiu jusų kurio didesnė garbė, ukininko ar kalnakasio? Dėl paveikslo privesiu szį palyginimą: Ukininkas raitas ar važiuotas keliauja į miestą; pakeliui susitinka kalnakasį, kuris jo klausia isz kur anas yra ir kur keliauja; ukininkas apsakoma kalnakasiui isz kur jis yra ir kur gyvena ir užklausia kalnakasio isz kur jis paeina ir kodėl pėczias o ne raitas arba važiuotas? Darbininkas linguodamas galva atsako:

— Pėsziuoju dėlto, kad neturiu arklio, nei žemės, esiu vargszas darbininkas.

— O isz kur paeini?—klausia toliaus ukininkas.

— Kur viską apipasakosi. Pirmiaus buvau tam ir tam mieste, nustojęs darbo turėjau kraustyti į aną miestą, bet tame teip menki uždurbiai, kad su szejmyna negalėjau pramisti; turėjau net pabėgti, nes buvau prisikolinęs ir negalėjau atiduoti. Pati su vaikais liko ten, nes jie pėsti eiti negal o važiuoti nėra už ką. Buvau aname mieste, bet negavau darbo, dabar einu į szitąjį miestą.

— Tai tu nežinai isz kur paeini nei į kur eini? — klausia ukininkas.

— Kur asz galiu atminti tiek vietų perėjęs, asz su visu negaliu Tamistai atsakyti ant szito klausimo.

— Ar negeriaus butų kad stengtumeis įgyti žemės gabalą ir turėtum kur pareiti, kad nekėstu bado tavo pati ir vaikai.

— Duok pakaju, Tamista, su ta žeme; neturėjo jos mano senukas, nei tėvas, nenoriu nei

asz jos turėti. Su žeme tai nepabaigti rupescziai ir darbai.

Ukininkas paklausęs kalnakasio pasakos, taręs su diev nuvažiavo savo keliu.

Ne vienas randasi toks mandruolis ir isz mūsų brolių, o abelnai imant tai tukstancziai tokių valkatų stumdosi vieta nuo vietos. Pavadinus tokius tikru vardu „valkatų“, tulas dar į sudą apskustu turėdams liudininkus. Gailu jog mūsų broliai nesupranta vertumo gabalo žemės. Mą rodosi ir jums yra gerai žinoma, kaip yra didelės kolonijos vokiečių, prancuzų, žuvėdų ir kitų, kurie turi sau viso ko pertekliuje ir gali geriaus suszelpti bei užlaikyti savo tautystę. Antraip, besivalkiojant isz miesto į miestą žmogus dingsta svieta vilnise be pėdsakio. Broliai bežemiai dar vieną teisybę pasakysiu. Nei vienas nežinome kada mirsime, myris gal užklupti kas valanda, bet po mano myrio liks pacziai ir vaikams ukė viso pilna, mano naszlaicziams nereiks eiti, kaip sako, szunų lodytie, vis szejp teip iszgyvens. O ką jus broliai kalnakasiai ir pabrikantai paliksite savo paczioms ir vaikams užtikus myriui? Nieko daugiau kaip porą tuszečių krepzių paliktuomet. Jusų naszlaicziai taptu kitiems aš sunkinimu ir verktu po kitų langais, neturėdami savo pastogės, nei maisto, nežinotu ir neturėtu kur pareiti. Kelintas gal palikti kokį kitą szimtą, bet kaip ilgai iszteks tojo szimto ant pastogės, maisto ir drabužio? Laikas apurpinti mūsų moteris ir vaikus, o kuris apie tai nesirupina, toks nėra vertas turėti moterį arba vaikelius.

Anose dviejose korespondencijose rodos ganėtinai paaiszkinau apie szio kraszto gyvenimą, ir dabar dar sakau, kad žemės pas mus (Brazilijai) galima gauti kiek norima, zinoma miszko. Bet po kelių

metų reikia valdziai atmokėti už tai. Nuo mano ukės, bus szeszios valandos kelionės, tapo iszmieruotos naujos kolonijos į 11 sodžių, kiekviename po 100 kolonijų, viskas tamsus miszkas. Turint pinigų, galima nusipirkti pusiau arba visai jau iszdirbtą ukę. Bet ant greito pralobimo arba didelių uždarbių nesitikėkite.

Ne po ilgo pasidaugins ir mūsų lietuviszka kolonija. Lapkriczio 23, 1899 isz Bremen'o iszplaukė pas mus 13 žmonių; 9 dideli ir 4 maži. Atkeliauja mano szvogeris Pranas Garszva su savo broliu Juozu ir mano sesere Domice-la isz Darsuniszko; toliaus Motiejus Zavistanaviczius isz Užgirėlio su savo moteriszke bei broliu Jonu. Nuo Bremen iki Rio de Janeiro užmokėjo po 69 rublius nuo galvos, o už vaikus po 18 rublių. Tikiuosi jų sulaukti Sausio mėnesyje. Pas mus yra labai brangios mergos. Kas tur daug seserų arba dukterų, tai greitai prasigyvena ir sueina į didesnę giminybę. Mano dukters apsivedė su italais. Tiek tuomi kartu.

Kazimier Maculevicz,

Alfredo Chaves

Porto Alegre,

Rio Grande do Sul
Brazilija.

Atsakymas. Apie ką Tamista klausė, tai nieko isz to negal iszeiti. Geriausi ai kad pasilieki ant vietos. Kaip pas jus vyriausia kalba yra portugaliszka, teip czionai angliszka. Visokio svieta czion yra net per daug.

Havai salu nevalninkai.

Havajaus salo-e, kurios dabar yra po valdzia Savienytų Valstijų, plantatorei, kapitalistai sutraukė isz visų szalių vargszų darbininkų, žadėdami jiems rojų, bet tie nabagai diei apsiyvlė, nes czion atkelia-

vę tiek tik gavo mokėt už darbą, kad negalėjo išsimaityti ir tokiu budu įlindo į skolą savo darbdaviams ir pasilikti turėjo jų nevalninkais. Daugiau tarp jų nelaimingų yra slovakų, rusinų, tarp kurių randasi ir keletas lietuvių. Kaip laikraszcziai paduoda, buvo tarp jų ir vienas žydas, bet rabinas Levi, iš San Francisco, išpirko jį. Rusinų apszvietunija labai rupinasi apie savuosius, kas ir mus turėtų apeit, kadangi randasi tarp jų ir mūsų tautiečių.

Scrantono Soc. kuopa ant pereito susirinkimo, praneszus Dr. Szliapui, pakėlė ta klausimą ir nutarė atsizsankti per laikraszczius į lietuviszką visuomenę paduodama ant apsvarstymo, kas gal kokią progą išzras jiems suteikti pagalbą: jeigu jau ne ką daugiau, tai bent protestą paduoti į Washingtoną prieš tokią neteisybę. Vardan kuopos

A. Szilingis, sekr.

N. B. Meldziam ir kitų laikraszczių atkartoti.

Mūsų moters.

Kaip tai smagu yra matant isz laikraszczių ir mūsų moterių krutumą, raszant žines į laikraszczius, tai tveriant draugystes grina ant tautiszko pamato. Toki apszreiszkimai priduoja energiją ir stiprina viltį ateitėn, ir rodo neatbutiną atgijimą tautos.

„Vienybės“ 11 num. patilpo korespondencija p. Lietuvės isz Naugatuck, Conn., kurioje raszėja iszreiszkia savo augstą mintį apie sziaudieninį tautiszką bei darbininkiszką klausimą. Gal toji korespondencija nebutu padariusi ant manęs tokio įspudžio, jeigu toji moteriszke nebutu mą pažįstama ir kad nebutu susiaurintos sanlygos, kurios sulaiko ją nuo augsteszio supratimo. Mat turi gyventi tarp tokių, kurie, kaip ji sako, nei senos

bobos neatstoja.

Kad moters darbuotusi ant tautiszkos ir socialiszkos dirvos, darbas joms geriaus sekusi ir jos daug greicziaus savo vyrus atvestu į tautiszką bei socialiszką supratimą. Bet tokių moterių yra nedaug tarp mūsų, masos jų yra dar vis paskendę senovės prietaruose, kad moteriszka nereikia jokio augsteszio supratimo, joms užtenka maldos ir darbojimo puodo, o ką jau apie motinos pareigas, tai joms nei į galvas neatėjo, kad tai yra vienos isz svarbiausių ir sunkiausių. Apart mūsų moterių nepažinimo savo pareigų, jos nesvietiszka truko savo vyrus tautiszkuose ir socialiszkuose klausimuose. Jos pačios apie tuos klausimus neturi jokios nuovokos ir akla klauso, ant savo iszkados, kunigų, kurie jomis, kaip kerdžius avimis valdo. Taip joms gina savo vyrus nuo skaitymo laikraszczių ir kitų gerų veikalų, ir nenorėdamas vyras turėti namuose amžinos peklos turi prisilenkti. Vyras budamas dar nevedęs stropiai darbuojasi ant tautiszkos dirvos, kiek isz gali; kaip apšvedė, tai rodos į grabą nužengė (retas kuris ne); o jeigu apšvedė su svetimtaute, tai galima tokiam užgiedoti jau „amžiną atsilį.“ Geros motinos užaugina tautai sunus ir dukteris—milžinus, dar lopszyje įkvepia jiems tautiszką dvasę. Isz mūsų motinų reta, didei reta, kuri taip daro. Mūsų motinos svetur gyvendamos augina vaikus ne lietuvystei ant naudos, bet kas zin kam. Su gimusiais Amerikoje, dziaugsmas, kad galima bent lietuviszkai susikalbėti; apie tautiszką jų dvasę negal but nei kalbos. Daugelyje vietų tėvai su savo vaikais nesusikalba lietuviszkai. Už tai kaltos vien moters, motinos, o dar kaltesni tie, kurie jas sulaiko nuo apszvietimo per skaitymą laik-

raszczių ir knygų. Už mūsų visų aklumą rodo yra kalta praėjusi gadynė, bet sziaudien apie tai ne laikas aimanuoti; kalbam apie tą, kas dedasi po mūsų akių, kas yra nedovnotina.

Kad moteriszke gali suprasti reikalus lygiai kaip ir vyras, tai tiesa, nes ir ji yra isz to paties molio, tik (ne kiek silpnesnė fiziskai) duokim joms lygų su vyrais mokslą ir iszsitobulinimą. Bet sziaudien mūsų moters Amerikoje (iszimant kokią 10 ar mažiaus) negal dar lygintis su vyrais, kadangi jos atliekamą laiką, vienos suvartoja ant poterių dar, kitos gi ant blekinių sualum. *J. S. Prusekaitis.*

Isz visur.

Kalnakių straikas Silėzijoje tęsesi tolyn vis. Del stokos anglių turėjo sustoti daugelis visokių pabriky ir net kerosinno szuliniai, isz kurių traukė kerosiną su pagelba garo. Taip gi dar sustraikavo visi darbininkai kasyklų Menselwitz Saksonijoi. Kasyklų savininkai keta paimti kitus darbininkus ir pradėti dirbti isz ko gali užsidegti musztynė. Valdžia nusiuntė kariauną į straiiko apimtas vietas.

Kinuose, provincijoi Wien Kawug Pa gyventojai užpuolė ant angliszko rubežiaus komisoriaus, kuris buvo iszirengęs apžiurėti rubežių tarp Birmos ir Kinų. Sasimuzime tapė užmuszta 70 kiniečių.

Olandijoi, prov. Geldern, atsirado nauja sekta. Scherfas nužudė savo darbininką, nukirsdamas jam galvą ir rankas, paskiaus jo gyvenime susirinko į 20 vientikių, ir visi nuzmazgojo rankas nužudytojo kraujuose gielodami psalmes. Policija vienok tai užtiko ir visus suaresztavojo už galvazudystę.

Pagal skaitlius 1899 mete nuskendo 1341 laivas; isz nuskendusiu buvo 1002 žeglnei ir 339 garinei laivai. Sugadintų laivų, susimuszant ir užplaukiant ant uolų, buvo 5515. Kiek žmonių nuskendo dar nepaduota bei vertybė tavorų.

Maskoliszka valdžia 1896 ir 1897 m. vakariniame kraszte (tai yra Lietuvoje, Lenkijoi ir Latvijoi) pastatė 178 naujas cerkves ir cerkvutes. Tiek cerkvių laike dviejų metų, antra tiek bus laike 1898 ir 1899 m. Dar po keletos metų, kada žmonės galės jau sutilpti cerkvese, be abejonės kazokai vafys į jas melstisi.

Ant 377,000 unijotų, 89,000 nepildo jokių tikėjimiszky pareigų, 26,000 yra nekriksztų vaikų, o 10,000 porų gyvena be szliubo. — tai gi tiek žmonių nesikreipia prie popų tikėjimo reikaluose.

Rytinėse Indijose, Azijoi, kenczia bada 4,374,000 žmonių. Anglijos valdžia apie badaujanzčius neturi kada rupintis ir palieka juos Dievo valei. Kuomi suszelptu baduolius, tai tą visą praryja karė pietinėje Aprikoje su burais.

Petrapiļėje vėl susekę suokalbi ant caro galvos. Policija tapo dvilinka padanginta ir kur caras nori kreipti, tai pirma policija perkrauta visą krasztą, ar nėra kur užleptų bombų. Ant rubežių taposi įsteigta slapta policija dabojimui, kad isz užrubežės neįneztu kas bombų.

Isz Karaliaucziaus tarptautiszka banka buvo iszsiuntusi 10,000 markių į Aleksandravo banką, Lenkijoi, ką pacztorius pavogė, tik nemokėjo pakavoti; iszėmęs pinigus įdėjo plonos popieros ant kurios buvo jo pavardė uzraszta. Perkratant pacztorių atrado dar visus pinigus.

Vengrijai iš miesto Kalocsa kėlėsi į Pays per Dunojų 24 žmonės su laivu ir tamjam apvirtus visi prigėrė.

Prancūzijai siaurinės pusės gelžkelio valdžia surinkusi 400.000 frankų siuntė į Prancūzijos banką į Paryžių su dviem iztikimais urėdninkais. Pinigai buvo sudėti į paprastą rankinį krepšį. Prie tų urėdninkų ant trukio prisidėjo trys nepažįstami vyrai ir iš geros pasznėkos pradėjo bartis. Du iš nepažįstamų liko bartis tolyn o trečias su pinigų krepšiu prapuolė. Tiejie vagys bus dažnuoję apie tų pinigų gabenimą arba patys gabentojai galėjo jiems suteikti žinę, kad paskui visi pasidalytu.

Vokietijos valdžia pradėjo baisiai persekioti lenkus. Poznaniuje ir Gnezne buvo daugelis kratų ir areštavojimų. Lenkams kareiviams dar bar atliekant vėlykinę išpažintį, stovi prie spaviednyčių po vieną vokietį unterapicierą klausyti, begu kareivis nesispaviedoja lenkiskai kalboi. Tokio begėdiszko pasiėlgimo nėra nei despotiskai Maskolijai.

Mieste Kowitz, vakarinuose Prusuose, tapęs žydų papjautas vienas gimnazistas vardu Vinter. Perjieszkant žydų sinagogą tapė atrasta plėczka kraujo, kurį mikroskopiskai isztirus pasirodė, kad ne žmogaus kraujas bet visztos buvęs.

Paryžiuje policija atrado vieną pardavinycią opium'o, kurią buvo įsitaisiusi viena kinitė. Užtikus policijai tą pardavinycią, atrado 8 vyrus ir moteris iš Paryžiaus didžiunų visai apimtus apium'o nuorukymo ir kramtymo.

Galicijai, mieste Podwołoczyska, buvo prova už parduvimą paczios. Ukininkas Klapka, jo moteriskė ir valsčiaus rasztininkas Vasylius nuėjo į karezią kur teip įsimylejo, kad ukininkas jam sa-

vo paczią pardavė už 6 auksinus ir jo pati persikėlė pas Vasylių, nors tasai turėjo savo paczią. Žandarai turėjo darbo kol atskyrė. Sudas nusudyjo pardaviką ir parduotąją ant 14 dienų kalėjimo.

Lenkijai, miestelyje Lipna, kunigas Bromirski padarė tas tamentą ant gero savo parapijos Lubranic; jisai užraszė 1000 plėczkų vengrisko vyno ir 1000 plėczkų midaus, kas randasi bažnyczios kelnorėse. Tojo vyno ir midaus nevale greicziaus parduoti kaip tik praėjus 50 metų po jo myriui. Testamentą užtvirtino net ministerija.

Italijai išdegė kaimas Cascina Rizzardi arti miesto Como; sudegė 60 namų. Degėsiuose rado 7 suanglejusius kunus. Keli desėtkai žmonių yra sunkiai apdegę.

Special Exkursija.

Trukiu D. L. & W. į Wilkes-Barre ir atgal Kovo 24 dieną. Trukis iszeis iš Bloomsburg'o ant 6-tos valandos po pietų. Izeis iš Kingston'o atgal ant 11:15 vakare. Tikietai geri vien ant to specializsko trukio. Tikietais nuo Bloomsburg'o ir atgal 15 centų.

trukiu D. L. & W. į New York'ą Kovo 27; tikietai geri iki Balandžio 1 mai dienai. Tikietais nuo Plymouth į New York ir atgal \$5,45,00.

Suvenytų Valstijų valdžia jieszko dviejų kareivių John Fred'k Hartman ir James C. Winfield, kurie tarnavo civiliszkoje kareje Battery E. 5-th U. S. Artillery, paeinanti iš Luzernės pavieto. Kas apie juodu žinotu, kaimynai, giminės arba jų paczios naszlės, teiksis suteikti žinę apie jų užsilakymą arba smertį ant szito adreso:

Copp & Co.
707 G. Street N. W.
Washington, D. C.

„Vienybės“ redakcijai gaunamos szios naujos knygos.

Vilius Tell. Drama penkiūse aktūse, versta iš vokiskos kalbos per D. V. Kudirka -30

Laisvos Valandos. Eilės. Paraszė D. V. Kudirka -15

Pasakos. Pagal Krilovą paraszė Dr. V. Kudirka -10

Laima ir Planetos -25

Aidas Lietuvos darbininkų num. 3 ir 4 -15

Lietuvos Darbininkas num. 3 -20

Isz ko kyla melai -75

Gyvenimai Szventųjų ant kožnos dienos 6-ta dalis -65

Vienakis. Apysaka iš galdynės prancūzų revoliucijos—5

Ką turime veikti dėl mūsų iszganymo -5

Paveikslai. Paraszė Žemaitė. -15

Žmogus nepliuszkis -10

Lietuvių Prateiviai -50

Mažojai Azijai *Imtynės varguolių su* bagocziais -10

Rasztas Szventas arba Testamentas Naujo Įstatymo 75ct. *Kalendarius* 1900 metų -15

Už 1 dol. 66 laskztus literatiszko turinio darė 1899 m. **Tevynes Sargas,** V me tai stovis ant sargybos Lietuvių tautos: szviesos, tikybos ir kalbos. Adresas:

Jurgis Lapinas
Tilsit, Germany.

Ten pat gaunama **Zinyczia** Mokas už kiekvieną No. Tuo du laikraszcziu spaudina nežinomus Vyskupo M. Valcziausko rasztus.

Reikalauju gero kriaucziaus. mokanczio visą kriaucziską darbą, kotus siuti, kelines ir t. t. Už atlikimą gerai darbo gaus gerą mokesťj.

Jurgis Rekus,
138 S. Mead Str
Wilkes-Barre, Pa.

„Varpas“
ir
„Ukininkas“

Iszleidžiamė Lietuvos apszvietunų kas mėnesis, ant metų kasztuoja po \$1,00. Užsiraszant tuodu laikraszcziu, pinigus reikia siųsti ant szito adreso: Herrn D. Saunius in Rokaiten per Neunkirch, Ostpr.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda druta ir gerą materiją ir už pigę prekę. Teipogį senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

ZINGEDU IR AKIVA
DĖL SVIETO.

Ūkrai piemutinė vienatinė ydykla ant uželdinimo laukų ant praplusių galvų slinkimą plaukų į trumpą laiką sudrutina yra duota užtikrinimas (gvarancije). Kožas užsigūnėdina, kur jau tukstancziam ypatų profesr. Brundza suteikė puikius szvelnius ir tankius plaukus, ką tai laimingi per laikraszczius ir laiszkus iszreiszke szirdingai padėkavones. Vieta ofisu yra 145 GRAND ST. ir 996 BROADWAY, Brooklyn. Norinti gautie visą rodą su informacije per laiszkus adresavokit sziteip:

J. M. BRUNDTZA CO
Box 2361, NEW YORK, N.Y.

NEREIKE PININGŲ PRABA DOVANA! PER 30 DIENU.

Mes tikime Jums. \$9.00 nusipirkėte geriausiasia siuvamą m-szin Victor su visais ir 1-12 G-ra autišankis ir lengvus siuvinius Gvaranti o amait 20 metų. Pirmezis vyrius už visokią prekę \$1.00. Pkai graziu geriause VICTOR PIANO (vntantolius ant 25 metų Praba dovana). 24 skyrių, visokia preke. \$20,00 pirkai pirmos klases geriause PIANO Pardu dame visokius muzikalizskus instrumentus kataloga dovana! VICTOR MFG. CO. Dept. X. 17. 161-67 Plymouth Pl. CHICAGO, ILL.

ELASTIC GOODS AT HALF PRICE.

If you want us to make to your MEASURE and ORDER ELASTIC GOODS FOR THE RELIEF AND CURE OF VARICOSE VEINS, WEAK, SWOLLEN OR ULCERATED LIMBS, CORPULENCY, ABDOMINAL WEAKNESS OR TUBER, state your height, weight and age, state number of inches around body or limb at each letter shown in cut and send to us with our SPECIAL PRICE. We will make the goods to order from the very finest fresh rubber elastic material, guarantee a perfect fit and if you do not find it perfectly satisfactory and equal to goods others get double the price for, return at our expense and we will refund your money.

OUR SPECIAL PRICE for all fine silk elastic thigh stocking, A to L, \$7.50; thigh legging, C to L, \$6.00; thigh piece, G to L, \$3.50; knee stocking, A to G, \$5.00; knee legging, C to G, \$4.00; knee cap, E to G, \$2.00; garter stocking, A to E, \$3.00; garter legging, C to E, \$2.00; anklet, A to C, \$3.00; abdominal belt, K to M, \$10.00. COTTON ELASTIC GOODS, ONE-THIRD LESS. Special Covered Elastic Abdominal Supporter, made of soft lisle thread, interwoven with protected rubber thread, 8 inches wide, \$3.00; 10 inches, \$3.25; 12 inches, \$3.50. Write for Surgery Catalogue. SEARS, ROEBUCK & CO., (INC.), CHICAGO, ILL.

LATVIU TAUTA,

KITAKART IR ŠIADIEN.

PARASĒ

JONAS ŠLIUPAS, M. D.

(Tāsa)

Maskolinimo politika neapleidē nei miestu Latvijas, dēl kuriu tapē 1892 m. išleisti nauji įstatymai. Kaip seniaus taip dabar miestuose savininkai renka kas 4 metai dūmos sārņarius, kurie sprendžia apie miestu reikalus, ir miesto valdzia pildo dūmos nusprendimus. Bet miestu patvaldystos įrėdnės tapē dabar padarytos vyriausybės įrėdnėmis, nės nebliko įstatymuose punkto, kur seniaus buvo sakyta: „Miesto vyriausybė valdosi savo darbu apluoke savistoviai!“ Ažuot to dūmos ir miestinės valdzios darbyba tapē aprubežiuota ir priguli nuo vietinio gubernatoriaus ir kitu Maskolijos įrėdniu. Tiesa rinkimū į dūmą tapē aprubežiuota; seniaus balsavo visi savininkai namū, kurie mokėjo nuoduokles, o dabar galva miesto turi dideliuose miestuose turėti vertės mažiansiai 3000 rubliū; rėdybos mieste, kur yra iki 100,000 gyventojū, mažiansiai 1500 rubliū, apirinkiu miestuose ir kituose — mažiansiai 1000 rubliū, o visur kitur mažiansiai 300 rubliū. Be to, balsuoti tegali pirkliai, mokantieji už pirmą ar antrą gilidiją mokestis. Rinkimai turi įvykti viename dēl rinkimū suėjime, tiktai dideliuose miestuose rinkimai padalinti tapē ant apgabaliū. Lista rinkėju turi buti paliudyta į 3 mėnesius pirm rinkimū. Miestu valdzios sārņariū skaitlius taipgi tapē aprubežiuotas. Didliū miestu galvą, kuri Duma išrenka, patvirtina ministras vidaus reikalū, o mažesniu — vietinis gubernatorius. Jeigu tokis miesto galva per dūsyk nebus patvirtintas, tai minystras ar gubernatorius įkelia nuo savės galvą ar jo vietininką, nors ne iš miesto gyventojū tarpo! Miestu valdzia neturi t esos išdavimus piningū daryti dēl kitokiū bažnyčū, kaip pirma buvo, bet gali tiktai aprapinti pravoslaviškos cerkvės buvį, užlaikymą bei pagrazinimą.... Miesto valdzia, mat, dabar visame kame priguli nuo tikslo gubernatoriaus!

*

*

*

Kaip aūgščiaus buvo sakyta, Latviai įgyjo nuo baudponiu valnybę, ir mokėjo tą valnybę panaudoti dēl savo gerovės. Bet ne sykį ta dovanotoji valnybė dēl išvalnytju pastojo beveik aršesnė už baudziavą. Taip laikuose caro Mikalojaus I — jeigu pabėgęs žalnierius iš Maskoliju vaisko slapstėsi pas gimines Priebaltijos provincijose, tai paslėpėjas turi mokėti gresiamą korą 500 rubliū, o jeigu tasai neįstengia koros užmokėti, tai visa gmina turi ją mokėti; per tokį žiaurū įtatymą kartais pilningos gminos be savo kaltės nubėduintos tapē.

Negana to. Nelikus baudziavū, tiesos prietikiai ponams buvo prielankesni negu žiamionims, nės visa sudo galybė, nors ne pagal formą, bet pagal esybę pateko į rankas ponu, taip juog burai tankiai radosi be tiesu, jeigu jie neturėjo gana piningū dēl pasiskundimo gubernatoriui provincijos, generol-gubernatoriui Rygje, ar galiaus kanceliarijoje ciesoriaus Petrapyļeje. Sitoji pereiga, kur vietą spēkos užėmė nedora kytrybė, tęsiasi Vidziamyje iki šiadien.

Kurše nuo 1840 m., be įsikišimo vyresnybės, per suderybas ponū su jų burais, tapē visas tju gyvenimas permaintytas, kada burai kaipo valni randauninkai ukiū parėjo į naujus prietikius. Išvalnyta žmoniū dvasė sukrutėjo umai iš suaudulio, ir visur įvyko atmaina tarp Latviū Kurše — jų gyvenime, papročiuose, drapanoje, kalboje ir t.t., drauge su praturtimu. Jau 1860 m. ¼ dalis žiamioniū buvo priėmę suderybas su ponais. Rods ir čia tuli ponai ka-met ėmė randas auštyn kelti, tiktai ant vienu metu parandavodami Latviamis uki; kiti šale randos reikalavo ordinariju darbymetyje, kiti vėl ukius išnaikinę padarė dvarus, ir tokiu budu burus pašalino nuo žiamės, taip juog burai turėjo pastoti samdininkais ir vargšais. Nedyvas už tai, jei Latviai nesykį ėjo į pravoslaviją pulkais, tikėdamiesi pagalbos vyriausybės, ir šimtais bei tuktančiais pradėjo kraustyti ant gyvenimo į Maskoliją (ex. gr. Pskovo sėdyboje apsigyveno apie 50,000 Latviū).

Pabaigoje 19-to šimtmečio panėšios sudermės tarp ponu ir žiamioniū ant randavojimo ukiū vis tankiaus ėmė įvykti Vidziamyje ir Ėstijoje, įpačiai per paveizdą Aleksio grovo Key-erlingo.

Galiaus aplink 1880 m. Latviai pradėjo imti nuo baronu žiamę ant išmokesties, ir Latviū literaturoje kilo klausimas, ar gali moza ukė išsilaikyti lenktynėse su didlaukine uke? Tapē nurodoma ant paveizdu Oldenburge, Prancuzijoje, vidurinės Prusijos mažlaukystės, ir paekmės tokio ukavimo. Valdemaras net išvedžiojo, kad prie apsuokraus vedimo ukės šeimyna galinti gyventi ant 1½ desėtino, ex. gr. iš darziukystos ir t.t.

*

*

*

Subruzdimas Latviū dvasės nepasislėpė nuo saugios akies maskolintoju. Taip mirėsis 1891 m. Kojalovič, garsusis užtarėjas pravoslavijos tarp Maskolijos svetimū gavalu, skundėsi, kad pastarame laike tarp Latviū atsirandą daug neištikimū vadovu, kurie nenorį įvesti gudiškąją pakraipą prie vaikū auginimo, ir trūsėsi dēl druto suartinimo vietiniu gyventojū su gudū šeimyna ir dēl suvienijimo kalboje bei tikėjime! Tie pseudo-tautiečiai, anot jo, platiną tarp Latviū kokius tenai svaicizojimus apie Latviū savistovumą, Latviū universitetą, Latviū mokslus ir dailą, išrandą tautos muzikališkus instrumentus ir t.t. „Rižskij-gi Viestnik“ reikalauja nuo Latviū, kad išsizadētu savo istoriskū tradiciju, savos kalbos ir tikėjimo, ir užpuola ant išguldinėjimo Ėstu kalbos Teibatoje ir laikymo ten tam tikro lektoriaus. Mat, apmalšinę Vokiečius, Maskoliai pradeda gulti ant Latviū ir Ėstu, lygiai kaip ant Lietuviū!

Taip pat maskolintoju užmačias galime matyti iš įžengtinio straipsnio „Rižskij Viestnik“, 22-10 Liepos 1891 m., kur taip yra parašyta:

„Įsiziurint į Baltijos svetimtaučiu (inorodcev) gyvenimą, negali nepatėmyti, kad pas juos šią gadybę eina smarkus trūsavimas apie sutvirtinimą savo tautiskū įpatybiū, išdirbimą toje šalyje įpatingos „kultūros“. Mums nesykį jau teko išreikšti savo nuomonę apie šitą metanfisi į akis apsiireiskimą vietinio gyvenimo ir paaiškinėti jo budą, siekį ir galiaus pasekmes. Nekenkia tarpais apžvalginėti išgavimus smarkaus ir įvairaus trūsavimo apgyvėju Latviū ir Ėstu atskalos. Ant pirmos vietos priguli, žiuoma, išstatyti laikraščius, kurie jau pusėtinai subrendę ir vis labyn plinta tarp žmoniū, platinda.

mi tarp jų idėjas, kurioms patys tarnauja. Latvių ir Ėstų laikraščiai išėina iš spaudos tukstančiais egzempliorių ir pasiekia tolymiausius kampelius šio krašto, privadžiodami tamsius žmonelius apie Latvių ir Ėstų kultūriškus siekius, apie kuriuos dar neseniai tenai nebuvo nėko girdėti. Spaudos žodis tarpo žmonių, ipač sodiečių, daug pajiegia ir neabejotina, kad spaudos platinamos idėjos užgriebia vis daugiau svieto ir įsikeri vis gilyn į žmones. Vienok skaitlius jau išėinančių laikraščių paminėto krutėjimo vadovams rodosi negana didelis ir randasi vis nauji šitame dalyke užmanymai. Neseniai Latvių laikraščiai apsvarstė klausimą apie reikalingumą išleisti latvišką laikraštį su ilustracijomis dėl namų, idant nereiktu šeimynykščiams griebtiesi prie tokių laikraščių „svetimosė kalbose“. Skelbia taip gi užmanymą išleisti latviškoje kalboje ukės ir sodininkystės laikraštį. Platinamas laikraščių neužkenkia spaudinimui apstaus skaitliaus knių ir brošiūrų. Net pradėta spaudinti latvišką enciklopediją ir užmanyta išduoti paveikslingą žodyną, užmanyta taip gi pradėti neužilgo sustatinėti, po redakcija „Postimė“ išdavėjo Hermano, enciklopediją Ėstų kalboje. Greta spaudos stovi didokas skaitlius paplitusių kaimuose ir miestuose draugysčių platinančių tokias pat idėjas. Tos draugystės auga kaip grybai po įvairių užvadinių ir priekabėmis. Podraug su kasdieniniais susiejimais daug daro ir susivažiavimai, dainininkų ir kitokios šventės, ant kurių sutelkia tukstančiai žmonių iš visokių vietų, kurie paskui išnešoja po visus šio krašto kampelius tai, ką permanė per šventes ir ant susirinkimų. Nespėjo pasibaigti Ėstų giesmininkų šventė Tėrbatoje, štai jau rengia Latviai didelę šventę Mintaujoje (Jelgavoje). Šitavisas šventės įteigia paprastai su įvairiomis labai švariomis ir net veptomis priejautos priekabėmis, bet iš šalies pamatinio mierio ir vertės jos maža kuomi skiriasi nuo kitos, nors nevisada jų tikras budas apsisreiskia prigulnėiai aiškiai. Verta, paveikslan, atsiminti pakeltą prieš keletą metų Latvių giesmininkų šventę Rygoje, idant permąnti prigulnėiai budą ir mierį panašių susitelkimų. Po draugysčių ir susirinkimų eina tēatras, vis bręstantis ir iš didelių miestų plečiantis savo veiklumą ant mažų miestelių. Nuo ateinančių metų užmanyta Rygos Latvių tēatre įvėti net latvišką operą, dėlko surėdytas orkestras, kuris pavestas kapelmeisteriui — Latviui. Praėjusį pavasarį Latvių tēatro truppa atlankė mažus miestelius. Tėrbatoje Ėstų tēatrą prilaiko draugystė „Vanemuinė“. Yra ir kitos sodžiuose ir miestuose Latvių ir Ėstų truppos. Vienu žodžiu, visose dalyse vietinio gyvenimo duodasi patėmyti smarkus stengimasi išdirbti „tautiškus pamatus“, o daugelyje vietų ir mokslinyčia dar eina tuomi pačiu keliu. Pamaži auga rumas Latvių ir Ėstų „kultūriškos savbutybės“ (samobytnosti). Šitas vis augantis procesas neabejotinai vertas, kad apie jį apsimislyti ir pastatyti klausimas: „kur mes einame?“¹⁾

2. Latviu bankai bei pačėdos ir paskolyjimo kasos.²⁾

1) „Varpas“, No. 9, 1891 m.

2) Pagal raštus K. Graudiņšio, kuris man maloningai priėiuntė dėl panaudojimo, tapė parengtas šitas straipsnis, kaip ir apie „suvartones draugystes“, „bitkuopybos draugystes“, „mitimo ir ligos kasas“ ir „apsisėrgėjimas nuo gaisro Baltijos provincijose“.

K. Graudiņš

Latvių piniginės įrėdnės tiktai pastaruose 10 ar 20 metuose tapė įteigtos, kada Latviai taip gi iš medėgiškos pusės didesnį savistovumą įgyti pradėjo. Iktuolaik visa pirklyba, remeslai ir pramonė buvo vokiečių rankose, visa žiamė buvo prigulėjusi didponiams, o Latviai budavo tiktai darbininkais, kurie savō užėdyjimus patikėdavo vokiškomsioms piningū įrėdnėms. Bet kada Latviai pirmu ukių ir įsimerkimu į pirklybą bei pramonę pradėo įgyti didesnius turtus ir didesnį savitovumą, tai ir toje linkmėje įvyko didoka atmaina. Po valė iš idirbo linkmė Latvių per įsteigimą savų užėlyjimo ir paskolės kasų ir bankų, 1) neduoti nors savo kapitola dėl kovos prieš Latvių reikalus, ir 2) per tam tikrą panaudojimą tojo kapitolo pakelti tautos grėbuvį ir sutverti atsvarą prieš medėgišką spēką vokičių. Latviai tą savo mierį yra pilningai pasiekę. Anot „spravočnaja knyga po Kurlandskoj gubernij“ 1893 m. Kurše buvo kaimuose 50 pčėdyjimo ir paskolės kasų, o miestuose 5. Kaimiškes kasos buvo visos latviškos, miestuose gi tiktai 2 ar 3 buvo rankose Latvių. 5-miestinės kasos 1893 m. turėjo iš vi-o 655,789 rublių paskolintų. Mokestys sąnarių ir rezervas tam t buvo įaugusios į 109,000 rublių, o vi-a suma įmokėjimų ant 543,000. O tą patį metą 31 kaimiškų kasų įnešimai sąnarių ir rezervas išuešė 190,000 rublių, įdėjimai 1,000,000 rublių ir paskolės 1,178,000 rublių. Nuo kitų 19 kasų Kurše nėra žinių, tur-but todėl, kad jos tiktai ką buvo savo veikmę pradėjusios. Miestinės pačėdos ir paskolės kasos tapė įteigtos metuose 1874, 1875, 1877, 1878 ir 1882, kuomet kaimiškes tapė įteigtos: 1—1874 m., 2—1875 m., 1—1876 m., 1880 m., 6—1881 m., 4—1882 m., 3—1883 m., 4—1886 m., 1—1887 m. ir 1888 m., 5—1889 m. ir 2—1892 m. O kasos, apie kurias žinių nėra, tapė iš didesnės dalies įsteigtos pastaruose metuose.

Nors kasos tapė neseniai įsteigtos, jos pasiekusios yra gražų rezultata. Juk netruko neilenktynių nei sėjimo neužitikėjimo per vokiečių bankus, o tačiaus Latvių kasos išėjo pergalingai iš tos kovos. Taip dėl paveizdos, 1893 m. kasoje Gruenhofa, kuri yra užtvirtinta 1883 m., buvo sudėta 16,610 rublių mokestimi sąnarių, o 1897 m. jau buvo 32,000 rublių; įdėjimų 1893 m. kasa turėjo 261,272 rublių, o 1897 m. — 372,287 rublių. Arba 1876 m. patvirtintoji Vuerzavos pačėdos ir paskolės kasa turėjo 1893 m. įnešimais sąnarių 3558 rublių, o 1897 m. 3637 rublių, įdėjimų gi 1893 m. buvo 23,943 rublių, o 1897 m. — 36,827 rublių. Kandavos pačėdos ir paskolės kasa, užtvirtinta 1886 m., turėjo 1893 m. įnešimais sąnarių 1250 rublių, o 1897 m. — 2331 rublių; įdėjimais gi 1893 m. — 24,249 rublių, o 1897 m. — 57,998 rublių. Ekendorfo pačėdos ir paskolės kasa turėjo 1893 m. sąnarių įnešimais 2580 rublių, 1897 m. 5274 rublių, o įdėjimų 1893 m. — 4087 rublių, 1897 m. gi 22,808 rublių. Tokiu pat žingsniu taip gi kitos kasos

(Toliaus bus.)

M. ROSENBAUM

Gerianse dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinesimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigūs greitai ir pigei.

Susisznecam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

OUR \$1.50 ANTI FAT BELT

For \$1.50 we furnish the celebrated BROWN'S ABDOMINAL BELT for the cure of CORPULENCY.

Corpulent people who wear the Brown's Abdominal Belt run no risk of Navel Rupture or Umbilical Hernia! you get a comfort and ease of action you will appreciate. No corpulent person can afford to be without this belt. Cut this Ad. out and send to us with \$1.50 and 10 cents extra for postage, state height, weight, age and number inches around the body, largest part, and we will send the belt to you by mail post-paid, with the understanding that if it is not perfectly satisfactory and equal to belts that retail at \$3.00 and upwards you can return it at our expense. Write for free Belt and Truss Catalogue, SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO

Visokias knygas,

lietuviszkas, taip dvasiszkas kaipo ir moksliszkas, taipgi ir laikraszezius; kaipo tai: „Varpa“, „Ukininkas“ ir „Tėvynės Sargas“, visus tris kartu imant ant 1900 m. gausama už \$3 dol. Katalogą knyga ir laikraszezius ant paziuros pristineziu dovana. Užprasiant knygas arba laikraszezius, reikia sykiu ir pinigūs prisiusiti.

Jurgis Lapinas
Tilžeje — Tilsit
Ostpr. Germany.

VISOKIU RELIGISZKŲ DAKTŲ

kaipo tai: Razanczių, Szkapliertų lietuviszkių, visokių brostvių maldų knygu lietuviszkių ir lenkiszkių, teltgi ir visokių istoriszkių knygu lietuviszkių ir lenkiszkių; abrozų visų szventiųjų ir tautiezkių ir t. t. Gaunama pas:

J. Burman & Stepanoviczia
281 S. Roebing Str. BROOKLYN, N. Y.
[prie lietuviszkos baznyczios]

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year, four months, \$1. Sold by all newsdealers. MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 525 F St., Washington, D. C.

Nesiusk pinigū.

Daug žmonių serga ant poliucijos, kuri pasirodo laike miego arba prie nuszilapinimo, ir jeigu isz to nesigydyds, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmonės turinti tą ligą kenozia nemigą, galvos skaudėjimą, pilvo užkietėjimą arba netravinimą, nerviszką, vidurių ir nugaros skaudėjimą ir apsilpnėjimą lytiszkių kuno dalių. Jeigu tokiūse atsitikimūse reikalauji pagalbos, nesiusk pinigū, bet raszysk pas manę įledamas markę, o isz atsiųsiu tau apraszymą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adrisuk:

John Wasel,

Box 443, Iron Mountain, V. Mich.

HOTELIS arba geriausia

užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szį bei tą dasizioti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkių, ar cigarelį skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką

18 N Hancock st. WILKES-BARRE

P. CH. SABAS

Geriausia užeiga dėl visų, o ir dęgtinė, Vynas, Alus ir Cigarai yra pirmos kliasos, taiposgi ir Bilerdą puikų laikau dėl praleidimo linksniau laiką.

PARDŪEU LAIVAKORTES

ant visokių kelių mariomis ko nū pigiausei. Siuncziu pinigūs į visas dalis svieto. Norintis kad jo pinigū siuncziami įtėvynę neprapulti ir kū greicziausei nueitu, tegul kreipe si po tokiu adresu:

P. Ch. Sabas

301 W. Centre street
SHENANDOAH, PA.

ONLY \$5.00

SEND US \$5.00 as a guarantee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock iron and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special factory price and freight charges, less the \$5.00

sent with order; otherwise return it at our expense and we will return your \$5.00. 100-lb. combination lock safes for the home, \$6.95; 300-lb. office and store safes, \$11.95; 500 lbs., \$17.95; 700 lbs., \$21.95; 1000 lbs., \$28.50; 1250 lbs., \$35.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 50 inches high, 2400 lbs., \$23.75; 69 inches high, 3050 lbs., \$30.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles; for 1000 miles, 40 cents. WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE and special Liberal C. O. D. offer. SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.

SEND 50 CENTS TO US WITH THIS AD. and we will send you this Violin Outfit by express C. O. D. subject to examination. This violin is a Genuine Stradivarius Model, made of old wood, curly maple back and sides, top of seasoned pine, specially selected for violins, edges inlaid with purfling, best quality ebony finished trimmings. THIS IS A REGULAR \$35.00 VIOLIN, beautifully finished, highly polished with splendid tone quality. Complete with a genuine Brazil wood Tourte model bow, 1 extra set of strings, a neat, well made violin case, large piece of rosin, and one of the best common sense instruction books published. YOU CAN EXAMINE IT at your express office, and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of, pay the express agent \$3.75 less the 50 cent deposit, or \$3.25 and express charges, and the outfit is yours. With every order accompanied by cash in full we will give one lettered fingerboard chart, which can be adjusted to any violin without changing the instrument and will prove a valuable guide to beginners, and we will also allow the instrument to be returned after 5 days' trial if not found entirely satisfactory in every respect. Satisfaction guaranteed or money refunded in full. Address, SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago. (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. Editor.)

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DIARUYSTĖS.

Prezidentas — M. Strickas,
Bx 17 Lost Creek, Pa.

Sekretorius — M. J. Damijonaitis,
65 N. Leonard str. Waterbury, Conn

Kasierius — A. Olszevskis,
60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — N. Olszinskas
Bx 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

DR. F. J. KALIMERTEN.

Specijalistas chroniszkių ir nerviszkių ligų.

Gydo visokias užsil senesusias ligas kaip o tai. Tro-zkuli, spazma, paralyzių, dusuli, pavanden avimą, reumatizmą, skaudėjimą galvos, ausų, akių, ir nosies, ligas skilto, gerklės, krūtinės, iszėjimą žarnų, drugi, iszmetimus ant galvos ir aros-gumbą, sustojimą t, kėlimą, kraujo tekėjimą, mėnesinės t kėjimą, nevaisingumą,

skausmus po gimdyvū, priilavimus, ronas atsiėrimus, ant kuno, rože, žarnų ligas, skaudėjimą štro-nų ir krūtinės, plauti, nerviszkaudėjimą, uždegimą žarnų iszputimus, niežėjimą, uždegimą sme, eme iszburkumą puslė ligas, vėži, degeji, akmens ligą uždziūimą, ir usi nęji, a kęgi, džiūva žarnų ir nksų ligas, karsztige, niezus, dizebrmus, kirmėles, ded-rvins ir t. t.

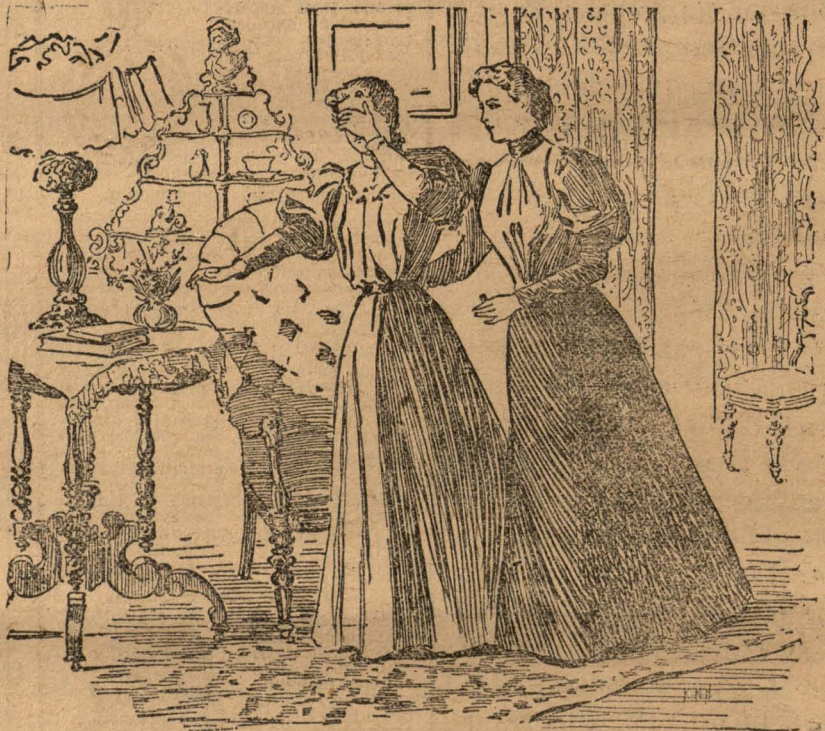
GYDO MOTERIS, VAIKUS ir VYRUS

Jeigu sergi ir nustojas esi ilties iszgyti, kreipkis ujaun pas daktarą Kalimerteną ant r. d. Dr. Kalimertenas iszgydė tukstanzius žmonių, kur e ilga sirg. ir nū kitų daktarų nevalėjo pasigelbėti ir iszgydyti. Tie žmonės visur garsina vardą Dr. Kalimerten'o, ir pazistamiems jį r. d. ja. Kreipkitės pas Dr. Kalimerteną tai jus iszgydys.

LIGAS UZSIKRECIAMAS abeju lyties (ar tai nū kitų gautas arba nū gimdytoju paenancias) r. d. pasekmingai ir greitai. Nereji ja gydysis, tik tai gyd. tie, nes neatbojimas atveda piktas pasekmes ant ate t.

NORS LIGA BUTŲ NEISZGYDOMA, RASZYSK PAS DR. KALIMERTEN, PRASZYK GERAI SILPNUMA, PADUK LYTI (ar vyres ar m. terisz), amži, szvarumą ir temperemntą ligonio idėk į gromatą 2 centine markę, paraszky savo pavardę ir adresą aizskleid, o gausi per laiszką RODA DOVANA! ir tikrą nūm nę Daktaro ligą y a iszgydoma ar ne

Nėvyklyk, bet raszysk tūjans. Adreas: DR F. J. KALLMERTEN, TOLEDO, OHIO.

SHE WAS BLIND.

A blindness comes to me now and then. I have it now. It is queer—I can see your eyes but not your nose. I can't read because some of the letters are blurred; dark spots cover them; it is very uncomfortable.

I know all about it; it's DYSPEPSIA. Take one of these; it will cure you in ten minutes.

What is it?
A Ripans Tabule.

WANTED.—A case of bad health that RIPPAN'S will not benefit. They banish pain and prolong life. One gives relief. Note the word RIPPAN'S on the package and accept no substitute. RIPPAN'S, 10 for 5 cents or twelve packets for 48 cents, may be had at any drug store. Ten samples and one thousand testimonials will be mailed to any address for 5 cents, forwarded to the Ripans Chemical Co., No. 10 Spruce St., New York.

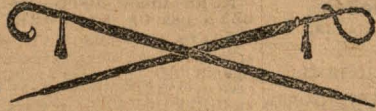
LION COFFEE

Used in Millions of Homes!
Accept no substitute!
Insist on LION COFFEE, in 1 lb. pkgs.

These articles mailed **FREE** in exchange for lion heads cut from front of 1 lb. LION COFFEE pkgs.

Silk Umbrella (either Lady's or Gents).

Sent by express (charges pre-paid), for 170 lion heads and a 2-cent stamp.

A very fine umbrella, made of union silk-taffeta; 26-inch frame with seven ribs; steel rod and silver Congo handle. Would cost \$2.00 at the store.

Best Coffee for the Money!

Try LION COFFEE and you will never use any other. It is absolutely pure Coffee and nothing but Coffee.

Fancy Gold Ring.

For 18 lion heads and a 2-cent stamp.

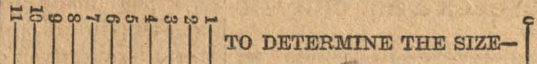

Genuine Ruby Setting Gold Ring.

For 25 lion heads and a 2-cent stamp.

These rings are genuine rolled-gold plate, having the exact appearance and qualities of solid gold, and guaranteed by the makers to last two years with ordinary usage. New patterns and very popular.

Cut a strip of thick paper so that the ends will exactly meet when drawn *tightly* around second joint of the finger. Lay one end on this diagram at the 0, and order the number the other end indicates.

STRENGTH, PURITY AND FLAVOR

Dress-Pin Set.

Mailed free for 15 lion heads and a 2-cent stamp. Three pins in the set (larger than shown), composed of fine rolled-gold, with handsome ruby-colored settings. Suitable for waist-pins, cuff-pins, neck-pins or as a child's set.

Sash-Belt and Buckle.

Mention your waist-measure when sending.
Mailed free for 15 lion heads cut from Lion Coffee wrappers and a 2-cent stamp. Latest style of imported black Swiss gros-grain ribbon belting; stylish imitation oxidized silver buckle; neat, strong and fashionable.

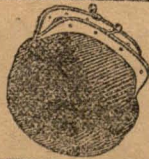
Silver Napkin-Ring.

For 15 lion heads and a 2-cent stamp. Neat and substantial. Made of durable metal, heavily silver-plated. Two different patterns.

Coin-Purse.

For 15 lion heads and a 2-cent stamp. Color, dark brown. Made of fine kid leather; cham-ouis lining; nickel-plated frame, with strong snap-fastening.

Ladies' Pen-Knife.

For 15 lion heads cut from Lion Coffee wrappers and a 2c. stamp. Large size; good material; handles nicely decorated and assorted colors.

"Knickerbocker" Watch.

Given for 175 lion heads and a 2-cent stamp. Neat appearing and an excellent time-keeper. Solid nickel-silver case, with ornamental back. Nickel movements, escapement fully jeweled. The famous "Knickerbocker" watch.

Ladies' Watch Chain.

A double strand of best silk cord, united at intervals with colored beads; neat and substantial. For 15 lion heads and a 2-cent stamp.

Gent's Watch.

Mailed free for 90 lion heads and a 2-cent stamp. The celebrated "Ingersoll" watch; stem-wound and stem-set; durable nickel-plated case; each watch accompanied by guarantee of the maker. A reliable time-keeper.

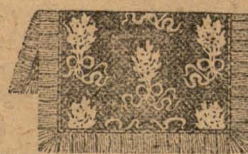
Ladies' Pocket-Book.

Large size and latest shape. Black seal-grain leather, with five separate divisions, including a tuck-pocket with flap to hold visiting cards secure.

Given for 25 lion heads from Lion Coffee wrappers and a 2c. stamp.

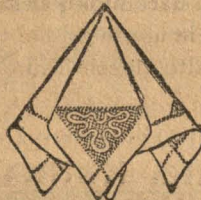
Table Cover.

Durable, dark-colored material that will stand washing. 32 inches square, including fancy fringed border. Mailed free for 25 lion heads and a 2c. stamp.

Pair of Lace Handkerchiefs.

Two extra fine cambric handkerchiefs, with beautiful imported lace medallion insertions in the corners. Half-inch hem, machine hemstitched; stylish and durable. A pair of these handkerchiefs given for 18 lion heads cut from Lion Coffee wrappers and a 2c. stamp.

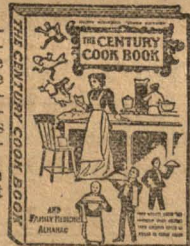
Children's Picture Book.

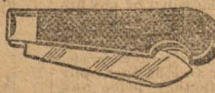
Given for 10 lion heads and a 2-cent stamp. Sixteen large pages of Mother Goose Melodies illustrated and with nicely lithographed cover. We have different books, so you can get an assortment.

Century Cook-Book.

368 pages of valuable cooking receipts, also treatise on the labor of the kitchen, dining-room, laundry, sick-room, and remedies for the more common diseases. Given for 15 lion heads and a 2-cent stamp.

Boys' Pocket-Knife.

The "Easy-Opener"; strong, sharp blade; red-wood handle.

For 12 lion heads and a 2c. stamp.

Art Picture, "Easter Greeting"

Given for 8 lion heads cut from Lion Coffee wrappers and a 2-cent stamp.

A highly artistic picture, that will grace the finest drawing-room. The background of royal dark-blue furnishes a n appropriate contrast to the little girl and her white Easter lilies. Size, 14x28 inches.

For 10 lion heads and 2 cents we will send it unlined ready for hanging.

Flower Picture.

For 8 lion heads and a 2c. stamp. American Beauty Roses and Lilies-of-the-Valley. Size, 11x24 inches. Bright and artistic coloring.

"The Dancing Lesson."

The green grass and trees, the little brown kitten and the girl's snow-white dress form a pleasing combination of colors. Size, 15x21 inches. Mailed free for 8 lion heads and a 2-cent stamp.

THE ABOVE ARE ONLY A FEW OF THE LION COFFEE PREMIUMS. Another list will shortly appear in this paper! Don't miss it! The grandest list of premiums ever offered!

You always know LION COFFEE by the wrapper. It is a sealed package, with the lion's head in front. It is absolutely pure if the package is unbroken. LION COFFEE is roasted the day it leaves the factory.

IMPORTANT NOTICE.

When writing for premiums send your letter in the same envelope or package with the lion heads. If more than 15 lion heads are sent, you can save postage by trimming down the margin. Ask your grocer for large illustrated premium list. Address all letters to the

WOOLSON SPICE CO., Toledo, Ohio.

**Broliai Varnagiriai
Liudvikas ir Adomas
Laiko didelia krautuvia**

visokių valgomų daigtų, kumpių, miltų, cukriaus, arbatos, kavos ir visko kas tikt užlaikyme gyvasties yra reikalinga.

Taipogi parsidūda czebatai, czeverykai, marszkiniai ir visoki kiti daiktai. Viskas pigiausia ir dideliu pasirinkime.

Laiko arklus dėl parsamdymo pasivažinėti, veža anglis i stubas, perkrausto naminius daiktos, laiko visokių paveikslų (abrozų), ražanczių, szkaplierių, kryželių, maszinukių gromatoms drukavoti, abrozus įdeda i puikius rėmus, deda langams stiklus ir t. t. Viską atlieka labai pigiai

(P. O. Box 213) 212 East Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Dr. Leonard Landes,
Lietuvishkas Daktaras.

134 E. 24 UL. New York.

Garsingas gydytojas vyrishkų ir moterishkų ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbuciuose; Vielniuose, Berlyne, karalishkoje mokykloje Londone, buvo perdėtinis mokslo Labanon, Bellevue, Port Graduate Hospital College ir t. t.

Už tikrina isgydyma visų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plaučių, kepenų, skaudėjimą vidurių galvos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaidas, tynimą, moterishkas ligas ir nevaisingumą. Gydymai nervishkų ligų reikia naudoti elektrikinius prietaisus.

Ligas lytishku dalin isgydysiu i keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, isdziumimą peno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegu ir t. t. Isgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chronishkas ligas gydui pasekmingai, ir slėpemas ligas užlaikau slapybėje.

Dr. Leonard Landes.

134 E 24th st., Cor. Lexington Ave.
Offiso valandos: nuo 9 ryto, iki 1 po piet.
nuo 5 po piet iki 8 vakaro
Nedėliomis: nuo 8 iki 10 1/2 val. ryto;
nuo 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.
Užprasydami gydyklas prisiuskite \$1 00.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sveri ir aprasyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis issigydysi.

D. L. & W. R. R.

Trukiai lezaina isz Plymouth'o:
Ant 7:10; 8:45; 10:1; 11:1 isz ryto i Scranton New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei i Vakarus
Ant 7:24; 9:1; ir 11:5 isz ryto i Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpinių stacijų ir susivienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg o a tim r, ir t
Ant 2:25; 3:51; 5:00 ir 7:45 po pietų i Scranton New York, Buffalo, ir visų tarpinių stacijų.
Ant 2:52; ir 7:13 po pietų i Northumberland ir visų tarpinių stacijų susivienyjant del Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.
Tikietai už pigiaesę prekę i visas szalis, Szianre - Pietus, Rytus ir Vakarus ir i minksztų anglių apielinkes. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa.

NAUDOKITES.

ISZ PUIKIAUSIOS ant sviesto popieros dėl gromatų ratzymo su puikiausiomis kvietimais, apskaitymais ir pavincziavimais parsidūda po neiszasakytai užnemintą prekę. Kas prisiųs 33c paostinėms ženkliams gaus tuziną tų puikiausių ant visos pasaulės popierių su konvertais; kas prisiųs \$1.00 gaus 5 tuzinus. Kas žius prisiuntimenes apmokame

Perkupeziams, agentams ir pedlioriams dūduose dūdelį pelną. Ant pareikalavimo iszs nuotame i visis dalis Amerikos

Užsisteliūdami i oterias ir priiūsdami ant jų pinigų visada uždėkite szitoki adresą.

W. KUDARAVICKAS, & CO.,
Box 234 LAWRENCE, MASS

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siunoziu pinigus i visas dalis sviesto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prietelishką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

SEND 50 CENTS to us with this ad, and we will send you our celebrated LA BERTA GUITAR by express, C. O. D., subject to examination. It is a Genuine La Berta American made instrument of great beauty, perfect rosewood finish, very highly polished. Handsomely inlaid around sound hole and inlaid stripe in back, celluloid bound top edge. Fingerboard accurately fretted with raised frets, inlaid pearl position dots, American made patent head, and finest nickel plated tailpiece. A REGULAR \$8.00 GUITAR, power full and sweet toned, furnished complete with an extra set of best quality steel strings and a valuable instruction book which teaches anyone how to play.

EXAMINE THE GUITAR at your expense and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw of the kind, pay the express agent \$3.00 less 50c, or \$2.50 and express charges and the complete outfit is yours. Satisfaction guaranteed or money refunded in full.

SPECIAL PREMIUM OFFER. With every order accompanied by \$3.65 cash in full we will give a Lettered Fingerboard. It is an accurate guide, having all notes, sharps and flats in full view, and can be easily adjusted to any guitar without changing the instrument. With the use of the lettered fingerboard anyone can learn to play without the aid of a teacher. Write for free musical instrument and piano and organ catalogue. Everything at lowest wholesale prices. Address: **SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO** (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. -Editor.)

STEBUKLAS!

Mr. A. Wilke, 93 Trumbull St. Cleveland, Ohio.

razzo: „Severos Balsamas dėl Plaučių padarė tebukliu mano szejmynoje. Mano augintini sunus turėjo balez kosulį ir po savartojimo vienos piėczk s Severos Balsamo nuo Plaučių v. siskai pasveiko.“

Gerensės gyduolės nuo kosulio, perszalimoir plaučių ligų geriause

**SEVEROS
Balsamas det Plaučių.
25 ir 50 Centu.**

Greicziause pagelba ir ti rianis iszgydymas nuo kaulų gelim, Neuralgijos, Migraos, skaudėjimo ir suputimo, užkriunacziai iszgydo vartojant geriausia szejmynishką gydole.

**Severo's St. Gothard'o Aliejo
PREKĖ 50 CENTŲ**

W. F. SEVERA.
MANUFACTURER & PHARMACIST
CEDAR RAPIDS, IOWA.

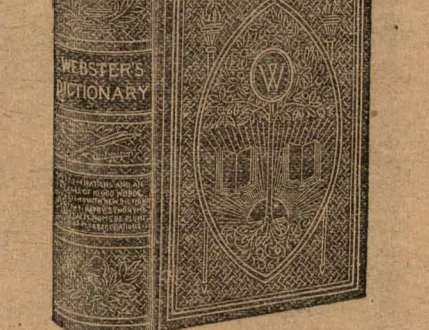
Severos gydūlės yra gannamos pas A Groblevskij, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Graicziausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas
421 Penn. Ave.
Scranton, Pa.

An \$8.00 DICTIONARY for \$1.00

The New Werner Edition of Webster's Dictionary.....

Newly and magnificently illustrated. We offer you the best Dictionary ever put on the market at a low price. This new edition contains many special features such as dictionary of Synonyms and Antonyms, lexicon of foreign phrases, dictionary of abbreviations, colored plates, etc., etc. Remember this is not the cheap book but a beautifully printed edition on fine paper with thousands of valuable additions of aid to students and business men. If you desire this book, send us our special offer price, \$1.00, and we will send you this great dictionary bound in cloth or send us \$2.00 and we will send the same book bound in full tan sheep with a beautiful cover design. The handsomest low-priced Dictionary ever published. For every day use in the office, home, school and library this dictionary is absolutely unequalled. Forwarded on receipt of our special offer price, \$1.00 for cloth binding or \$2.00 for the full tan sheep. If it is not satisfactory, return it and we will refund your money. Write for our special illustrated catalogue, quoting the lowest prices on books, FREE. We can save you money. Address all orders to

THE WERNER COMPANY,
Publishers and Manufacturers. Akron, Ohio.
(The Werner Company is thoroughly reliable. -Editor.)

WM. N. REINOLDS, Jr.,
ADVOKATAS.
42 Welles Building,
Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
Skolina piningus.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistishką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiksšti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus pamintus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriause praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

